

Usuteaduskonna Oskussõnade komisjon

Usuteaduslisi oskussõnu

Tartu 1928

91700

Usuteaduslisi oskussõnu.

Iga teaduseharu vajab oma iseloomule, alale, mõisfetele vastavaid, kindla tähendusega oskussõnu.

Meie usuteadusele on möödapääsemata tarvilik eestikeelsete usuteadusliste oskussõnade loomine, kokkuseadmine, kindlaksmääramine. Seda ära tundes otsustas usuteaduskond nov. 1924 moodustada seks otstarbeks „Oskussõnade komisjon“, mis koosneb usuteaduskonna eesti keelt rääkijaist liikmeist (nendest on 2 alalist liiget), 4 usuteaduse üliõpilasest (Akadeemilise Usuteadlaste Seltsi valikul) ja härra lektor Veski'st, kes meile kunagi oma sellekohast abi ei ole keelanud. Otsustati, et see „Oskussõnade komisjon“ seab kokku vastava oskussõnade nimestiku, ja kui neid oskussõnu ka laiemais ringkonnis küllaldaselt on sõelatud, tarbekorral parandatud ja täiendatud, esitatakse nimekirja teaduskonnale lõpliku kuju kindlaksmääramiseks ja heakskiitmiseks.

„Oskussõnade komisjon“ algab käesolevas numbris oma oskussõnade nimestiku avaldamist, mis tähestiku järele korraldatakse.

Palutakse lahkeid lugejaid esildatud oskussõnad üksikult läbi vaadata, tarbekorral parandusi ja võimaluse järele täiendusi teha, ja sellekohased ettepanekud ja arvamisavaldised saata usuteaduskonnale (Tartu ülikooli usuteaduskond, Oskussõnade komisjon).

38
4307

№

A.

Abba — aba, isa.
 Abbe — abt, kloostriülem.
 abbeten — (enesest) maha palvetama (palvehelmeid); maha paluma; lahti palvetama (pattudest), ära paluma.
 Abbild — kujutis, kujund.
 abbilden — kujundama, kujutama.
 Abbildung — kujutis, kujutus.
 Abbitte — palung, andekspalumine.
 Abeliten — abeliidid, aabellased.
 Abendandacht — õhtupalvus (v. Andacht).
 Abendglocke — õhtukell.
 Abendgottesdienst — õhtu-jumalateenistus, õhtutund, vesper.
 abendländische Kirche — õhtu(maa) kirik; läänekirik.
 Abendmahl — armulaud; (püha)õhtusöömaaeg; paht [pahu].
 — austelein — Jumala armu jagama.
 — genießen — Jumala armu võtma, armulaual käima, armulauale minema, armulauda võtma.
 Abendmahlsfeier — armulaua pühitsemine; armulaua-talitus.
 Abendmahlsgeist — (armu-) lauline.
 Abendmahlsgeräte — armulaua nõud, kirikunõud, kirikuriistad.
 Abendmahlsstret — armulaua (-õpetuse) tüli.
 Abendmahlswein — kirikuvein, armulauavein (-vein).
 Abendmesse -- õhtumissa, õhtumess [-i].
 Aberglaube -- ebausk.
 Abfall — langemine, ärataganemine (näit. Julius Taganenu).
 abfasten, sich — lahti paastuma (mingist patust).
 Abgaben — (kiriku-)maksud, peamaksud, -andamid, lõivud.
 Abglanz — vastuhelk, vastupaiste, vastupaistus.
 Abgott — väärjumal, ebajumal.
 Abgöttere — väärjumala-teenistus.
 Abhängigkeit — olenevus, sõltuvus.
 Abhängigkeitsgefühl — olenevuse-, sõltuvusetunne.
 abkasteien sich — v. abfasten, sich.

abfündigen — (üles ehk maha) kuulutama (kirikus), maha hõikama.
 Abfaß — patukustutus.
 Abfaßbrief — patukustutuse-kiri, patukustutis, (päästekiri).
 Abfaßgeld — patukustutuse-raha.
 Abfaßhandel — patukustutuse-kauplemine, patukustutuse-müük.
 Abfaßjahr — patukustutuse-aasta.
 Abfaßpfennig — patukustutuse-veering.
 Ablösung — lunastus.
 Ablution — kätepesemine, ablutsioon.
 Abrahamiten — abrahamiidid, abrahamlased.
 Abrenuntiation — lahtiütlemine, lahtiütlus (pühalik lahtiütlemine kuradist ristimise puhul).
 abschwören — lahti vanduma.
 Absehung — tagandamine, tõukamine (troonilt).
 Absicht — mõte, siht, kavatsus, kogem [-i].
 Absis — v. Apsis.
 absolut — absoluutne.
 Absolutes — absoluut [-di], absoluutne.
 Absolutheit — absoluutus.
 Absolution — absolutsioon, pattude andeksandmine, andeksandmise kuulutus, vallandus.
 — erteilen — vallandama, andeksandmist kuulutama, andeks andma
 Absolutionsformel — vallanduse-, andeksande-formul.
 Abstinenz — karsklus, kasinus, kainus.
 abstrakt — abstrakne, mõtendlik.
 Abstraktion — abstraktsioon, mõtendus, üldistus.
 Abt — v. Abbe.
 Abtei — abtkond.
 Abtin — abtinna, naisabt, kloostri naisülem.
 Abtötung (des Fleisches) — (liha) suretamine.
 Abtrünniger — taganenu.
 Abtrünnigkeit — taganemus.
 Abulie — abulia, tahtevõimetus, otsustevõimetus.

Abweg — väärttee, eksitee.
 Acht — riigivanne, põlg [põlu].
 Achten — põlustama, vande alla panema.
 Achtung — põlustamine, vande alla panemine.
 Acta martyrum — veretunnistajate, martirite aktid, püürite aktid.
 Adamiten — adamiidid, aadamlased.
 adäquat — kohaldane, võrdne; (täiesti, täpselt) vastav; ainuvastav.
 ad hominem — ad hominem.
 Adiaphoron — adiaafor.
 Adjunkt — abiõpetaja.
 Admissio — armulauale võtmine, lubamine.
 admittieren — armulauale võtma, lubama, ad oculos demonstrare — veenvalt tõestama (silmade ette seades).
 Adoptianer — adoptiaan.
 Adoptianismus — adoptianism.
 adoptieren — adopteerima, lapsendama (pojandama, tütrendama).
 Adoption — adoptioon, lapsendus (pojandus, tütrendus).
 Adoration — austamiskummardus.
 Advent — advent, Kristuse tulemise (tuleku) püha, (Kristuse, Jumala) tulek, tulemine, lähenemine.
 Adventist — adventist.
 Affekt — affekt, tundlus, pahvus, mõju.
 Afterglaube — väärusk.
 Afterlehre — vääropetus.
 Agape — agaap, armastuse-söömaaeg.
 Agathologie — agatoloogia, õpetus ülimast hüvest.
 Agende — agenda, kiriku käsiraamat.
 Agens — tõukejõud, mõjur [-i].
 Agnoëten — agnoeedid.
 Agnostiker — agnostik.
 Agnostizismus — agnostitsism.
 Agnus Dei — Jumala tall.
 Agrapha — agraafid
 Ahnen — esivanemad, ürgvanemad, algvanemad.
 Ahnenkult — esivanemate kultus, kummardamine, esivanemate austus, austamine.
 Ähnlichkeit — sarnasus.
 Ahriman — Ahriman.
 Akathistos — akaatist, kiidu-jumalateenistus, kiidujumalateenistuse-kord.
 Akkomodation — kohanemine, akkomodeerimine; kohastus.
 Akoinet — akoimeet, virglane, mittemagaja.
 Akoluth — akoluut.
 Akzeptation — vastuvõte.
 Akzidenz — tasu, aktsidens.
 Albigenfer — albilane.
 Alchemie — alkeemia.

Alcehophil — aletofiil, tõe-armastaja.
 Alkoholismus — alkoholism.
 All, daß — universum, koguil, kosmos.
 allbarmerzig — kõikhalastaja, kõikhelde.
 Allegorie — allegooria, mõistukõnelus.
 allegorisch — allegooriline.
 alleinseligmachend — ainuõndsakstegev, ainuõndsustav.
 Allbarmer — kõikhalastav, kõikhalastaja, kõikhelde.
 allernädigst — kõigearmulisem.
 Allhalter — kõigi-ülalpidaja.
 Allerheiligenfest — kõigipüürite-päev.
 Allerheiligtes — kõige püham, pühim.
 Allerseelentag — kõigihingede-päev.
 allgegenwart — kõikjalolek.
 allgegenwärtig — kõikjalolev.
 allgemein — üldne.
 Allgemeinheit — üldsus.
 Allgewalt — kõikvägi.
 allgewaltig — kõikvägeline.
 Allgüte — kõikheldus, kõikheadus.
 Alliance — allianss, liit.
 Allmacht — kõikvõim, kõikvõimsus.
 allmächtig — kõikvõimas, kõikvõimune.
 Allotution — allokutsioon, paavsti ütle kardinaalidele.
 Allwater — kõige-isa.
 allweije — kõiktark, kõikteadja.
 Allweisheit — kõiktarkus.
 allwissend — kõikteadja.
 Allwissenheit — kõikteadmine, kõikteadmus.
 Almosen — armuand, almus [-e].
 Aloger — aloom, logosesalgaja.
 alogisch — aloomiline, loogikavastane.
 Altar — altar.
 Altarbedeitung — altarikate, altaririetus.
 Altarbit — altaripilt.
 Altardecke — altarivaip.
 Altarleuchter — altariilühter.
 altchristlich — vanakristlik, algkristlik, ürgkristlik.
 Altertum — vana-aeg; muistsus.
 Altertümer — muistsised.
 Altester — vanem.
 Altgläubiger — vanausuline, raskolnik.
 Alttholisch — vanakatoliik, vanakatoliiklane.
 altkatholisch — vanakatoliiklik, vanakatoliikliigi.
 Alttholizismus — vanakatolitsism.
 Altes Testament — Vana Testament, Vana Seadus.
 Altruismus — altruism.
 alttestamentlich — vanatestamentlik.
 Aluta — lahendamatu (sofismis).
 Ambon — ambon.
 Ambrosia — ambrosia.
 Amnestie — armamine, amnestia.

amnestieren — armama.
 amoral — amoraalne, moraalitu, kõlblu-
 setu.
 Amt — amet.
 — der Schlüssel — meevald.
 Amt halten — jumalateenistust pidama,
 teenima, ametlema.
 amtieren — ametit pidama.
 Amtsfolge — ametijärg, ametijärgus.
 Amtsführung — ametipidamine.
 Amtsgebühr — lõiv [-u], (ameti-) talitus-
 maks.
 Amtshandlung — püha ametitalitus (näit.
 laulatustalitus).
 Amtskleidung, -tracht — ametirõivas, ame-
 tirüü.
 Amulett — amulett, ohutis.
 Anabaptismus — anabaptism.
 Anabaptist — anabaptist, taasristija.
 anabaptistid — anabaptistlik.
 Anachoret — anahoreet, erak [-u], üksik-
 lane.
 Anachoretikum — anahoreetus.
 Analabion — analaabion.
 analog — analoogne, sarnuslik.
 Analogie — analoogia, sarnus.
 Analogion — analoogion, pult.
 Analogon — sarnand.
 Anamnese — anamnees, meeldetuletus.
 Anarchismus — anarchism *).
 Anaphora — ülitus.
 Anathema — anateem kiriklik neede.
 anathematisieren — needma, neede alla
 panema; needustama, needega välja
 heitma.
 anbeten — palveldama, austama; kum-
 mardama, jumaldama.
 Anbetung — palveldus, austamine, kum-
 mardamine, jumaldamine.
 Andacht — hardus, hardumus, palvus,
 pühalikkus.
 — halten — palvet pidama.
 Andächtelei — vagatsemine, välishardus.
 andächtern — vagatsema.
 andächtig — harras [harda], vaga.
 — anstellen, sich — end vagaks teesklima.
 Andachtsbuch — palvusraamat, palveraamat.
 Andachtsheftelei — petehardus.
 Andachtsübung — palvusharjutus.
 Andersgläubiger — teiseusuline.
 Anfechtung — kiusatus.
 anflehen — anuma, haledasti paluma,
 halama.
 Anflehen — halamine, halang.
 Angeficht — pale [-ge].
 anglikanisch — anglikaani.
 Anglikanismus — anglikanism.
 Animismus — animism, hingedeusk.
 Anlage — eelolu, dispositioon, eelsoo-
 dumus, kalduvus.

Annalen — annaalid, aastaraamatud.
 Annaten — annaadid.
 anno Domini — Issanda aastal.
 Anrede — üte [ütte].
 anreden (jemanden) — ütama.
 Anregung — äratus, virgutus.
 anschauen — nägema, vaatlema, vaatama,
 kaema.
 anschaulich — vaatlik, kujukas, näitlik.
 Anschaulichkeit — vaatlikkus, kujukas,
 näitlikkus.
 Anschauung — vaatlus, vaade, nägemus,
 nägemine, kaemus.
 anschreiben (zur Gemeinde) — (koguduses)
 kirjutama.
 Ansprache — (tervitus-) kõne, kõnestus.
 — halten — kõnetlema, kõnestama.
 antezebent — antetsedentne, eelnev.
 Anthropologie — antropoloogia.
 anthropologisch — antropoloogiline.
 Anthropomorphismus — antropomorfism
 inimestamine.
 Anthropomorphit — antropomorfiit.
 Anthropopathie — antropopaatia.
 Anthroposophie — antroposofia.
 anthroposophisch — antroposofiiline.
 Antichrist — antikrist(us), antikristlane,
 vastukristlane.
 antichristlich — antikristlik.
 Anti(dio)mariten — anti(diko)mariidid.
 Antidoron — antidoor, aseand.
 Antif — muistsus.
 antiferikal — antiklerikaalne, kirikluse-
 vastane.
 Antinimion — antimimion.
 antimoralisch — moraalivastane.
 Antinomie — antinomiam.
 Antinomismus — antinomism.
 Antipapst — vastupaavst, antipaavst.
 Antiphonie — vahelduslaul, antifoonia.
 Antifemist — antisemiit, juudivastane.
 Antifemismus — antisemitism.
 Antihetfist — antitektika, vastandlikkus.
 Antihese — antitees.
 Antitrinitarier — antitrinitaarlane, vastas-
 trinitaarlane.
 Antizipation — antitsipsatsioon.
 antrauen — laulatama.
 Austrittspredigt — esijutlus.
 anverloben — kihlama.
 anvermählen — naitma, (abiellutama).
 Aonen — eoonid.
 (τδ) ἄνοιον — piiramat, lõpmatu.
 Apythartodoketen — aftartodokeedid.
 Apokalypse — ilmutus, apokalüps.
 Apokalyptik — ilmutus, apokalüptika.
 apokalyptisch — ilmutuslik.
 Apokatastase — apokatastaa, taasennistus,
 taasennistuse-õpetus.
 Apokrifarioš — apokriisaar.

Apokryphen — apokrüüfid, apokriivad, apokriiva raamatud.
 apokryphisch — apokrüüflik, apokrüüfiline, apokriiviline.
 Apollinarismus — apollinarism.
 Apollinaristen — apollinaristid.
 Apologet — apologeet.
 Apologetik — apologetika.
 apologetisch — apologetlik, apologetiline.
 Apologie — apoloogia, kaitsekõne.
 Aporem — aporeem.
 aporematisch — aporemaatiline, aporeemlik.
 Aporie — apooria, nõutus, nõutu olek.
 Apostasie — apostaasia, usuhülgus, usust taganemine.
 Apostata — apostaat, usuhülgaja, usust taganenu.
 Apostel — apostel.
 Apostelbrief — apostlikiri.
 Apostelgeschichte — apostlite tegude raamat, apostlitelugu.
 Apostellehre — apostliteõpetus.
 Apostolat — apostolaat, apostli amet.
 Apostolikum — apostoolum, apostlik usutunnistus e. sümbol.
 Apostolische — apostlik.
 Apostolische Väter — apostlikud isad.
 Apotheose — apoteeos, jumalustus.
 Appellation — apellatsioon, (edasi)kaebus, edastus.
 appellieren — apelleerima, (edasi)kaebama, edastama.
 Approbation — aprobatsioon, heakskiitmine, heakstunnustamine.
 Apriorismus — apriorism.
 Apfide, Apfis — apsis (apsiid);
 Aramäisch — aramea keel; arameakeelne.
 Archäologie — arheoloogia, muistsusteadus, muinasteadus.
 Arche — (Noa) laev, (arh*);
 Archibischof — ülempiiskopp, peapiiskopp.
 Archidiacon — arhidiakon *), ülemdiakon.
 Archimandrit — arhimandriit*), ülemandriit.
 Architrav — arhitraav *)
 Archiv — arhiiv *)
 Archon — arhont,*) peamees.
 Archontifer — arhontik.)*
 Argernis — komistus, pahandus.
 Arianer — ariiaan, aariuslane.
 Arianismus — arianism.
 Arkandisziplin — arkaandistsipliin.

*) On tehtud ettepanek, kirjutada vähemalt konsonantide järele alati „X“ asemel „k“, nii siis: arkimandriit, arkon, arkiipiiskopp j. n. e. Ainult vokaalide järele võiks jääda „hh“ rp. „h“.

Armenpflege — vaestehoolekanne, vaestehoole [-lde].
 Armerjünder — vaene patune, vaespatune.
 Armejünderglocke — vaeste patuste kell.
 Armejünderstuhl — häbipink, nuhtlusjärg.
 Arminianer — armiiniuslane.
 Arminianismus — arminianism.
 Artophorion — artofoorion.
 Aseität — iseolustus, iseseisvus, aseiteet.
 Askeze — askees, lihasuretamine.
 asketisch — askeetlik.
 Assistenz — assistents.
 Assyrer — assüürlane.
 Asteriskos — asterisk, täht.
 Asthenie — rammetus, nõrkus.
 Astrologie — tähetarkus, astroloogia.
 astrologisch — astroloogiline.
 Astronomie — astronoomia, täheteadus.
 Asyl — varjupaik, hoiupaik.
 Athanasie — surematus, atanaasia.
 Atheismus — ateism, jumalasalgame, jumalaeitamine.
 Atheist — ateist, jumalasalgame, jumalaeitaja
 Attribut — atribuut, omadus, lisand.
 auferstanden — ülestõusnud.
 Auferstehung — ülestõusmine.
 Auferdeckung — ülesäratamine.
 Aufgebot — kuulutamine.
 aufbieten — kuulutama.
 Aufklärung — selgitus, valgustus.
 Aufnahme — vastuvõte.
 Aufopferung — eneseohverdus.
 aufrichtig — avameelne.
 Aufficht — järelevaatus.
 Augendienst — silmakirjalikkus, silmakirjateenistus.
 Augenlust — silmahimu.
 Augenzeuge — pealtnägija.
 Augustiner — augustiinlane.
 Ausbreitung — levitamine, laialilaotamine; levimine, laialilagunemine.
 auserwählt — äravallitud.
 Auserwählung — äravallimine.
 Ausgießung — väljalamine, väljalang.
 auslegen — seletama, tõlgendama.
 Auslegung — (kirja)seletamine, eksegees, tõlgendus.
 Ausatz — pidalitõbi.
 Ausschließung — väljaheitmine, välistamine.
 Austritt — väljaastumine.
 Autarkie — autarkia, endaga rahuldumine.
 Authentie — autentsus, iselikkus.
 authentisch — autentne, iselik.
 Autodafé — autodafee, põletusakt.
 Automatismus — automatism.
 Autonomie — autonoomia, omavalitsus.
 Autorität — autoriteet, mõjuvõim.
 Auf suggestion — autosuggestioon.
 Avernoismus — averroism.

B.

- Baccharisten — bakanaarlased, bakana-
 ristid.
 Bad der Wiedergeburt — taassünni pesc-
 mine.
 Bäckchen, ka Besschen — lõkad, kirikukrae
 -lindid, kaelalehed.
 Bahre (Toten-) — kandraam, rahked,
 surnuraam.
 Balsam — salv; palsam.
 Bann — kirikuvanne, põlg [põlu].
 bannen — vande alla panema, vandes-
 tama, põlustama.
 Bannfluch — kirikuvanne, kirikuneede.
 Bannformel — vandevalem, vandeformul.
 Bannspruch — vandeotsus, vandekuulutus.
 Bannstrahl — vandenuol.
 Baptismus — baptism.
 Baptist — baptist.
 Baptistengemeinde — baptisti kogudus, b.
 ühing.
 Baptistentum — baptistlus
 Baptistorium — baptisterium, ristimis-
 kabel, ristimiskoda.
 Baret — parēt, baret.
 Barfüßer — paljasjalgne (munk); paljas-
 jalglane.
 barmherzig — halastaja, halastlik.
 Barmherzige Brüder — halastajad vennad.
 Barmherzige Schwestern — halastajad õed.
 Barmherzigkeit — halastus.
 Bartholomäusnacht — pärtli-öö.
 Basilianer — basiliaanid.
 Basilika — basilika.
 Basiliken — basilikud, seadustekogu, sea-
 dused, mis bütsantsi keisrid välja
 annud.
 Baum der Erkenntnis — tunnetuspuu.
 Beatifikation — õndsakstunnistamine.
 Beelzebub — Peeltsebuub
 beerdigen — matma.
 Beerdigung — matmine, matus.
 Beerdigungsfeier — matmispidu, peied.
 Beerdigungsplatz — matmispaik, matuse-
 paik.
 Beerdigungszug — matmisrong, matuse-
 rong.
 Beerdigungstag — matmispäev, matuse-
 päev.
 Besschen — v. Bäckchen.
 begehren — ihaldama, himustama.
 Begharden — begardid.
 Beghinen — begiinid.
 бѣглопоповец — beglopopovtslane, pa-
 gupreesterlane.
 бѣглопоповщина — beglopopovtslaste,
 pagupreesterlaste õpetus, ühendus.
 Begräbnis — matus.
 -feier — matusepidu.
- Begräbnisgebräuche — matusekombed.
 -gebühr — matusemaks.
 -kaffe — matusekassa.
 -lied — matuselaul.
 -platz — matusekoht, -paik, -ase.
 -rede — hauakõne.
 -stätte — matusease, haua-ase.
 -stelle — matuse-ase.
 -tag — matusepäev.
 Beichtbrief — pahukiri, pihikiri.
 Beichte — piht, pahutamine, pahutus
 — ablegen — pihil käima.
 — hören — pihile võtma, pahutama.
 — stehen, sitzen — pihil seisma, pihul
 olema.
 beichten — pihtima, pahutama.
 Beichtformel — pihiformul, -valem.
 Beichtgeheimnis — pihisaladus.
 Beichtgeld — lauaraha, pihiraha.
 Beichtiger — pahutaja, pihtiisa, pahule-
 võtja.
 Beichtgroßchen — pihikross
 Beichthandlung — pihitalitus, pahutalitus.
 Beichtfind — pihiline, pihilaps, pihulaps.
 Beichtkreis — pihtkond, pahtkond.
 Beichttopfer — pihiohver, pahuohver.
 Beichtpfennig — pihipenn, pahupenn.
 Beichtschein — pihitunnistus.
 Beichtspiegel — pihipitser.
 Beichtstuhl — pihitool.
 Beichttag — pihipäev.
 Beichtvater — pihi-isa.
 Beichtzettel — pihisedel.
 Beikirche — abikirik.
 bekehren — pöörama; *intr.* pöörduma.
 Befehrsucht — pööramistung.
 Befehrung — pööramine; pöördumine.
 Befehrungsanstalt — pööramisasutus.
 Befehrungsfeier — pööramisagarus, pöö-
 ramisind [-innu].
 Befehrungsgefellshaft — pööramisselts.
 Befehrungsversuch — pööramiskatse.
 Befehrungswerk — pööramistöö.
 Befehrungszwut — pööramistuhin.
 Befenner — tunnistleja, usutunnistaja.
 befennen — tunnistlema.
 Befenntnis — tunnistlus, tunnistelu.
 Befenntnisbuch — tunnistluse-, usutunnis-
 tuse-raamat.
 Befenntnisfunde — sümbolika, tunnist-
 luse-, usutunnistus-teadus, konfessiooni-
 õpetus.
 Befenntnischrift — tunnistluse-, usutunnis-
 use-kiri.
 Befenntnisverpflichtung — tunnistlemis-,
 usutunnistamis-kohustus.
 Befenntniszwang — tunnistlemis-, usu-
 tunnistamis-sundus.

bekreuzen — ristiga märkima, ristimärki tegema, ristimärgiga kinnitama.
 bekreuzen, sich — risti ette lööma, risti ette heitma.
 Beilial — Peelial.
 Beilialsdienst — Peeliali teenistus, peelialiteenistus.
 Beilialskind — Peeliali laps, peelialilaps.
 benedeien — õndsaks kiitma.
 Benediktiner — benediktlane.
 Benediktinerin — benediktlanna, naisbenediktlane.
 Benediktinerkloster — benediktlaste klooster.
 Benediktinerorden — benediktlaste ordu.
 Benediktion — õnnistus.
 Benedictionale, Benedictionarium — benediktsionaal, benediktsionaar.
 benedizieren — õnnistama, õndsaks tunnistama.
 beneficium (*ecclesiasticum*) — (kiriklik) benefiits, (kiriklik) tulukoht.
 bereuen — kahetsema.
 Bergpredigt — mäejutlus.
 Bericht (kirchlicher) — (kiriklik) aruanne.
 Beruf, Berufung — kutse, kutsumine.
 Beschauung (*contemplatio*) — kaemus, vaatlus, kontemplatsioon.
 Beschirmer — kaitsja, protektor.
 beschneiden — ümber lõikama.
 Beschneidung — ümberlõikamine, ümberlõikus.
 beschwören — lausuma; vannutama.
 beschwörer — lausuja; vannutaja.
 beschwörung — lausumine, lausumus; vannutus.
 beschwörungsbuch — lausumisraamat.
 beschwörungsförmel — lausumisvalem, -formul, lausumissõnad.
 beschwörungskunst — lausumisoskus.
 befeelt — hingestatud; hingestunud.
 Befehltheit — hingestumus.
 Befehlung — hingestus.
 befehlen — õndsustama.
 befehlend — õndsustav, õndsakstegev.
 Befehligung — õndsustamine, õndsustus.
 befehlen — kurja vaevas.
 Befehlene(r) — kurjavaevatud.
 Befehlheit — kurjavaevatus, kurjavaev.
 безповолец — bespopovtslane, preestritute-lahkusuline.
 безпововщина — bespopovtslave õpetus, ühendus, preestritute-lahkusk.
 besprechen — lausuma.
 besprechung — lausumus, lausumine.
 besprechungsförmel — lausumissõna, lausumisformul.
 besprengen — piserdama.
 besprengung — piserdamine, piserdus.
 Betbank — palvepink.
 Betbruder — palvend.

Betbuch — palveraamat.
 beten — palvetama.
 Beter — palvetaja.
 Bet-fahrt — palverännak.
 =fest — palvepüha.
 =frau — palvenaine.
 =gang — palvekäik.
 =gemach — palvekoda, palvekamber.
 =gesang — palvelaul.
 =glocke — palvekell.
 =halle — palvehoone.
 =haus — palvemaja.
 =kammer — palvekamber.
 =kapelle — palvekabel.
 betrachten — kaema.
 Betrachtung (*meditatio*) — kaemus, meditatsioon.
 Betrachtungsweise — kaemisviis, vaatlusviis.
 Bet-saal — palvesaal.
 =säule — palvesammas, palvetulp.
 =schmel — palvejärg [-järi].
 =schweiser — palveõde.
 =stätte — palvekoht.
 =stube — palvetuba.
 =stunde — palvetund.
 =stunde halten — palvetundi pidama.
 =tag — palvepäev.
 Bettelbruder — kerjusvend.
 Bettelgeld — kerjaraha.
 Bettelherberge — kerjuste oomaja.
 Bettelmönd — kerjsumunk.
 Bettelorden — kerjusordu.
 Bettelpflege — kerjuste-hoolekanne.
 Bettelvoigt — kerjustefoogt, kerjakubjas.
 Bettelwesen — kerjuseasjandus.
 Bettmoch — palvenäal.
 Betzeit — palveaeg.
 Betzimmer — palvetuba.
 Bewahranstalt — varjupaik.
 beweihräuchern — viirikistama, viirikit suitsetama.
 Beweihräucherung — viirikisuitsetamine.
 Beweißverfahren — (kohtu) tõendamistoiming.
 bezaubern — nõiduma, võluma.
 Bezauberung — nõidumine, võlumine.
 Bibel — piibel, piibiraamat.
 Bibelabschnitt — piiblijärk.
 Bibelanstalt — piibliasutus.
 Bibelausgabe — piibli-väljaanne.
 Bibelausleger — piibliseletaja.
 Bibelauslegung — piibliseletamine.
 Bibelbeweis — piibli tõend.
 Bibelchrift — piiblikristlane.
 Bibelklärung — piibliselgitus.
 Biblesfeier, -fest — piibli püha.
 bibelfest — piiblikindel.
 Bibelgeschicht — piibli ajalugu.
 Bibelgesellschaft — piibliselts.

Bibelhandschrift — piiblikäsikiri.
 Bibelfenner — piiblitundja.
 Bibelkommunismuus — piiblikommunism.
 Bibelkonfordanz — (piibli) konkordants.
 Bibelkritik — piiblikriitika, -arvustus.
 Bibelkunde — piiblitundmine, piibliteadus.
 bibeltundig — piiblitundja.
 Bibelfesjen — piiblitugemine.
 Bibellegiton — piibli-sõnaraamat, -leksikon.
 bibelmäßig — piiblipärane.
 Bibelrevision — piiblirevisjon.
 Bibelsprache — piiblikeel.
 Bibelspruch — piiblisalm.
 Bibelfelle — piiblikoht.
 Bibelstunde — piiblitund.
 Bibeltext — piiblitekst, piiblisõna, kirjasõna.
 Bibelüberfetzung — piiblitõlje.
 Bibelverbot — piiblikeeld.
 Bibelwerk — piibliteos; piibli-väljaanne.
 Bibelwissenschaft — piibliteadus.
 Bibliolatrie — piibli austamine, piibiaustus, bibliolatria.
 biblisch — piiblik, piibiline.
 Biblische Geschichte — piiblitugu.
 Biblisch — biblistika.
 Biblismus — biblitsism.
 Bibliist — biblitsist.
 Bigamie — bigaamia, kahenaisepidamine.
 bigott — silmakirjalik, bigotne.
 Bigotterie — silmakirjalikkus, bigotsus.
 Bild — kaju, pilt.
 Bilderanbeter — pildikumardaja.
 Bilderanbetung — pildikumardamine, -kumardus.
 Bilderbeschreiber — ikonograaf, püha-pildimaalija.
 Bilderbeschreibung — ikonograafia, püha-pildimaalimine.
 Bilderbibel — pildipiibel.
 Bilderdienst — pilditeenistus.
 Bilderstreitigkeit — pildi-, kujuriid, -tüli.
 Bildersturm — pildi-, kujurüüst.
 Bilderstürmer — kaju-, pildirüüstaja.
 Bilderstürmerei — kaju-, pildirüüstamine.
 Bilderverbot — pildikeeld, piltidekeeld.
 Bilderverfäher — pildiaustaja, kujuaustaja.
 Bildermund (Ikonostasi) — ikonostaas, pildisein.
 Bilderzyklus — pilditsükkel, pildiring.
 Bileamiten — bileamiidid.
 било — loka [loku].
 Binde- u. Lösegewalt (Schlüsselgewalt) — kinnitamis- ja vallandamisvõim.
 Birgitta, Brigitta — Birgitta, Brigitta.
 Birgittenorden, Brigittenorden — birgitlased, brigittilased, piretlased.
 Bischof — piiskopp.

bischöflich — piiskoplik.
 Bischofliche Gnaden — Piiskoplik Armulus.
 Bischofliche Kirche (Episkopalkirche in England) — piiskoplik kirik, episkopaal-kirik.
 Bischofsamt — piiskopiamet.
 Bischofschof — piiskopi-ametkond, piiskopi-valdkond; piiskopimõis.
 Bischofschut — piiskopikübar.
 Bischofskreuz — piiskopirist.
 Bischofsmantel — piiskopimantel.
 Bischofsmütze — piiskopikübar.
 Bischofsstab — piiskopisau [-saa].
 Bischofsstuhl — piiskopitool, piiskopijärg [-järje].
 Bischofswürde — piiskopi-au, -amet.
 Bistum — piiskopkond.
 Bitte — palve.
 bitten — paluma.
 Bittfahrt — palverännak.
 Bittgang — palvekäik, palverong.
 Bittprozession — palverong.
 Bittwoche — palvenädal.
 Blasphemie — jumalateotus, blasfeemia.
 blasphemieren — Jumalat teotama.
 blasphemisch — jumalateotuslik, blasfeemiline.
 Blaues Kreuz — Sinine Rist.
 Blindenanstalt — pimedateasutis.
 Blindenfürsorge — pimedate-hoolekanne.
 Blindenpflege — pimedaterakutsus.
 Blindenhule — pimedatekool.
 Blindenführer — pimedateravitsejannad.
 Blindenunterricht — pimedateõpetus.
 Blumenstrauß — lillkaunistis, lill-ehe.
 Blumen Sonntag = Palmsonntag — lille-püha, urbepüha, palmidepüha.
 Blutaberglaube — vere-ebausk.
 Blutampulle — vereampull, vereastjas.
 Bluthochzeit — verepulm.
 Blutrache — verine kättemaks, veretasu, verinekk [-neku].
 Blutrache nehmen — verd tasuma, vere-võlga tasuma, nekkama.
 Blutreligien — verereliikviad, -jäänused.
 Blutschande — veripatt.
 Blutschänder, blutschänderisch — verepatune.
 Bluttaufe — vereristimine.
 Bluterwandtschaft — veresugulus.
 Blutzuge — veretunnistaja.
 Bogenlied — vibulaul.
 Bogomilen — bogomiidid.
 Böhmische Brüder — böömi vennad.
 Bollandisten — bollandistid, bollandilased.
 Borborianer — borborilased, borboriaanid.
 Borromäerinnen, Borromäuserverein — borromeuslannad, Borromäuse ühing, selts.
 Böse — kurl.

Brahma — Brahma.
 Brahman — brahmaan, brahmalane.
 Brahmaniõmus — brahmanism.
 Brandopfer — põletusohver.
 Braut — mõrsja, pruut.
 -abend — mõrsjaõhtu.
 -altar — mõrsja-altar.
 -haube — mõrsjatanu.
 -kranz — mõrsjapärg.
 -ring — mõrsjasõrmus.
 -schleier — mõrsjaloor.
 Breve — breeve (paavsti kiri).
 Brevier — breviaar (palveraamat).
 Briefe der Apostel — apostlite kirjad.
 Briefliteratur — kirikirjandus, epistelkirjandus.
 Brigitta = v. Virgitta.
 Brittinier, Brittinianer — briktiinid, brittiinlased, brittiniaanid.
 Brotbrechen — leivamurdmine.
 Brotbriefe — leivatähed.
 Brotverwandlung — leivamuutus, leivamuutmine.
 Brüdergemeinde — vennastekogudus.
 Bruderliebe — venna-armastus.
 Brudermahl — vennastussöömaag.
 Brudermord — vennatape, -tapmine.
 Brudermörder — vennatapja.
 Brudermörderisch — vennataplik.
 Bruderschaft — vennaskond; vendus.
 Buch der Kriege Jahves — Jahve sõdade raamat.

Buch des Lebens — eluraamat.
 Buch des Redlichen oder Buch vom braven Mann — õiglase mehe raamat.
 Buddhismus — buddism.
 Buddhist — buddist.
 buddhistisch — buddistlik.
 Bulla — bulla.
 Bullarium — bullaar.
 Bund — leping, seadus.
 Bundesbuch — lepingu- (seaduse-) raamat.
 Bundeslade — seaduslaegas, lepinglaegas.
 Bundesopfer — lepinguohver.
 Bundeszelt — lepingutelk, seadusetelk.
 Bußbücher — kahetsuskorra-raamatud.
 Bußdisziplin — kahetsuskord, kahetsusdistsipliin.
 Buße — patukahetus, meelearandus.
 Buße tragen — kahetsuskaristust kandma.
 Bußer, Bußerin — patukahetseja.
 bußfertig — kahetsusvalmis, meelearandlik.
 Bußfertigkeit — kahetsusvalmus, meelearandlikkus.
 Bußkampf — kahetsusvõitlus.
 Bußopfer — kahetsusohver.
 Bußordnung — kahetsuskord.
 Bußpredigt — kahetsusjutlus.
 Buß- u. Betttag (s. Betttag) — palvepäev.
 Bußwejen — kahetsusolukord, kahetsusolu.
 Butterwoche — võinädal.

C.

Cancelli — altarivõre.
 Cäsareopanismus — tsesareopapism.
 Chaldäer — kaldealane.
 chaldäisch — Kaldea.
 χαλκολιβανον — hülgav vask, liibanoni vask.
 Chaos — kaos, uhu.
 chaotisch — kaootiline.
 Charisma — karisma.
 charismatisch — karismaatiline.
 Chertophylax — kartofiülaks, patriarhi sekretär.
 chartularius — kartulaarius.
 Cheirotefie — kiroteesia.
 Cheirotomie — kirootonia.
 cheirotomistieren — kirootoneerima, käsi peale panema.
 Cherub — keerub.
 Cherubinischer Gesang — keerubite laul.
 Chiliarch — kiliarh.
 Chiliaõmus — kiliasm.
 Chiliafi — kiliafi.
 Chiromant — kiromant, käetark.
 Chiromantie — kiromantia.
 Chor — koor, väär.

Choral — koraal.
 -buch — koraaliraamat.
 -gesang — koraalilaul.
 Choraltar — koorialtar, pea-altar.
 Choramt (horae canonicae) — koori palveteenistus, kanoonilised tunnipalved.
 Chorbischof (chorepiskopos) — vikaarpiiskopp, koorpiiskopp, maapiiskopp.
 Chorbuch — vastulaulu-raamat.
 Chordienst — koori missateenistus.
 Chorist — koorilaulja, korist.
 Chorknabe — kooripoiss.
 -gesang — koorilaul.
 -gestühl — kooritoolistik.
 -hemd — koorirüü.
 -herr — koorihärra, koori-isand.
 -mönch — koorimunk.
 -pult — kooripult.
 -rock — koorirüü.
 -sänger — koorilaulja.
 -schluß — koorilõpmik.
 -schranke — koorivõrend.
 -schüler — kooriõppur, -poiss.
 -schweifer — kooriõde.
 -stuhl — kooritool.

Chorumgang — koori-ümbriskäik.
 Chorus — kroonlühter.
 Chriſma — krisma, pühitsetud õli.
 Chriſtentum — kristluskond; kristianism.
 Chriſtenverfolgung — kristlaste tagakiu-
 samine.
 Chriſtenvolf -- ristirahvas.
 Chriſtfeſt — jõulupüha.
 chriſtianijierer — kristlustama.
 Chriſtkind — jõululaps.
 chriſtlich — kristlik.
 Chriſtlichkeiſt — kristlikkus.
 Chriſtmeſſe — jõulumissa.
 Chriſtnacht — jõuluöö.
 Chriſtologie — kristoloogia.
 Chriſtozentriſch — kristotsentriline.
 Chriſtozentriſmus — kristotsentrism.
 Chriſttag — jõulupäev.
 Chriſtus — Kristus.

Chriſtusandacht — kristuspalvus.
 Chriſtusbeziehung — kristussuhe.
 Chriſtusbild — Kristuse pilt.
 Chriſtusmonogramm — Kristuse mono-
 gramm.
 Chriſtusmyſtik — kristusmüstika.
 Chriſtusoffenbarung — kristusilmutus.
 Chriſtusorden — Kristuse ordu.
 Chriſtusſtatuette — Kristuse kuju.
 Chriſtwoche — jõulunädal.
 chthoniſche Gottheit — maaomane jumalus.
 ciborium — tsiboorium, armulaua leivik.
 communio — kommuniioon, ühendus.
 coenaculum — sööma-aeg; söömalaud
 (kloostriſt).
 confessio — konfessioon, tunnistus.
 credo — usutunnistus.
 Cultus — kultus.
 cyrilliſche Schrift — Kõrilli kiri.

D.

Dalmatika — dalmaatika.
 Dämon — deemon, kuri vaim, paharett.
 Dämonenabwehr — deemonite peletamine.
 Dämonenaustreiben — deemonite välja-
 ajamine.
 Dämonenbeſchwörung — deemonisajatus;
 deemonilausemine.
 Dämonenbild — deemoni kuju.
 Dämonenglaube — deemoniusk.
 Dämonenprieſter — deemonipreester.
 Dämonentänze — deemonitantsud.
 Dämonenzauber — deemoninõidus.
 dämoniſch — deemonlik, kurja vaenuline.
 Dämonologie — demonoloogia.
 Dankaltar — tänualtar.
 Dankgebet — tänupalve.
 Dankgottesdienſt — tänu-jumalateenistus.
 Danklied — tänulaul.
 Dankliturgie — tänuliturgia.
 Dankopfer — tänuohver.
 dankſagen — tänu andma.
 Dankſagung — tänuandmine.
 Darbringung (b. Opfer) — (ohvri) annetus.
 darreichen (Abendmahl) — pakkuma, ja-
 Darlehen — laen. [gama.
 Dafein (Gottes) — (Jumala) olemasolu,
 (Jumala) eksisteerumine.
 decimieren — kümnist võtma.
 decretum — dekreet, käskkiri.
 δέσμος — de-esis, pilt, mis kujutab Kris-
 tust ülempreestri rüüs.
 defensor fidei — usukaitsja.
 Definition (dogmatiſche) — definitſioon,
 määrang (dogmaatiline).
 Degradation — degradatsioon, alanda-
 mine, ametiastmise alandus.
 Deismus, — deism.

Deiſt — deist.
 Dekalog — kümme käsku, dekalooq.
 Defan — dekaan, praost, toompraost.
 Dekanat — praostiamet, dekaanaat.
 -ſiprengeel — praostkond, dekaankond.
 -ſſynode — praostite ſinod.
 Dekretale — dekretaal.
 Delatoren — ſalakaebajad.
 Delegation — ſaatkond, delegatsioon.
 Demeritenanſtalt — demeritide aſutis.
 Demiurg — demiurg.
 Demoralisation — kombluſerike, demo-
 raliſatsioon.
 demoralijieren — demoraliseerima.
 Demut — alandus, alandlikkus.
 demütig — alandlik.
 demütigen — alandama.
 -ſich — alanduma.
 Demütigung — alandamine.
 Denar — teenar (raha).
 Denkvertretung — mõtlemissasendus.
 Denominat-ion — denominatsioon, usu-
 tunnistus (kirikuna).
 Deputatus (δευτάτος) — deputaat.
 Derviſch — derviſ (islami munk).
 десное братство — desnoje bratstvo,
 paremakäe-vennaskond.
 Determiniſmus — determinism.
 Determiniſt — determinist.
 Deuteronomium — V Moosese raamat,
 deuteronomium.
 Devolution — õiguse või vara siirdumine,
 Devolutionärecht — siirde-õigus. [siire.
 Devotion — hürdus, andumus, pühendus.
 diaconicum — diakoonikum.
 Diafonat — diakonaat.
 Diafonen — diakonid.

Diafonie — diakoonia.
 Diafoniffen — diakonissid.
 =anftalt — diakonissiasutus.
 Diaspora — välisasundused, diaspora.
 =gemeinde — hajukogudus.
 Diateffaron — diatessaron.
 Diatribe — diatriib, käsitlus.
 Dicerium — dikeerium (lääter).
 Dichtung (religiöfe) — (religioosne) luule.
 Didache — didahee.
 Didaskalia — didaskaalia.
 Didaskalos — didaskal.
 Diebzauber — vargusnõidus.
 Diener (der Kirche) — kiriku teenija.
 Kirchendiener — kirikuteener.
 Diener des Evangeliums — evangeeliumi teenija.
 Dienftpalter — teenistuspalter.
 diefseitig — siinpoolne.
 Diefseitig — siinpoolsus.
 Dignität — väärikus, auväarsus.
 Dimifforale — dimifforaaal, vabastuskiri.
 Ding — asi, ese.
 Ding an fich — asi eneses.
 Dinge, die lezten — viimfed asjad.
 Dioskuren — dioskuurid.
 Diözejanynode — dioikes-sinod.
 Diöjeje — dioikes (diötsees): a) piiskopkond (õhtumaal); b) patriarhkond (hommikumaal).
 Diptychon — diptühon, kaksiklaid.
 Direktorium — direktorium.
 Diskos — diskos.
 Diskuffion — vaidlus, diskussioon.
 Dispoftition — dispoftitsioon, kava, järjestus.
 Diffenters — dissendid, lahklased.
 Diffidenten — dissidendid.
 Distribution — väljajagamine.
 Distributionsformel — sakramendi-, väljajagamis-sõnad, -formulid.
 Disziplin — õppeala, -haru; kari [kari].
 Disziplinarverfahren — distsiplinaarkohus [-kohtu].
 Divina Commedia — Jumalik komöödia.
 Divination — divinatsioon, tuleviku ennustamine või õnnetuse põhjuse küsimine. [mine.
 doctor — doktor.
 Dogma — dogma, õpetuslause.
 Dogmatik — dogmaatika; dogmaatik (n. Maarja hümn).
 Dogmatiker — dogmaatik.
 dogmatifch — dogmaatiline (õpetusele vastav).
 Dogmatismus — dogmatism.
 dogmatififch — dogmatistlik (äärmiselt arvustamata tõeks pidav).
 Dogmenchriftentum — dogmakristlus.
 Dogmengefichte — dogmadelugu.

Dogmenreligion — dogmareligioon.
 Dofetismus — doketism, näivus.
 Doktrinarier — doktrinaarlane.
 Dom — toom.
 Domestikos — domestik.
 Domherr — toomherra.
 Dominica (dies) — Issanda päev, pühapäev.
 Dominica in albis — valge pühapäev.
 " " palmis — palmipuudepäev.
 Dominikaner — domiiniklane.
 Dominus — isand, Issand.
 Dominus vobiscum — Issand teiega.
 Domkandidatenftift — toomkandidaadiasutus.
 Domkapitel — toomkapiitel, toomkapittel, toomkapitul.
 Domkirche — toomkirik.
 Domfchule — toomkool.
 donatio Constantini — Konstantini annetus.
 Donatismus — donatism.
 Donatisten — donatistid.
 Donnerkeil — kõuevasar, piksenool.
 Doppelart — kaksiskirves.
 =chor — kaksiskoor.
 =fenfter — kaksiskaken.
 =fapell — kaksiskabel.
 =firche — kaksiskirik.
 =frenz — kaksisrist.
 =natur — kaksisloond [-loonu].
 =orden — kaksisordu.
 doppelte Moral — kahesugune moraal.
 Dornenkrone — okaskroon.
 Dotation — dotatsioon: kingitus; au-tasu.
 Dora — au, aupaiste, kiitus.
 Dogologie — doksooloogia, kiituselaul.
 Drache — lohe-, lendmadu, draakon.
 Drachentampf — lohevõitlus.
 Drachma — trahmaraha.
 Dragonaden — dragonaadid.
 Draperie — voldistik.
 Dreiblatt — kolmikleht.
 Dreibogen — kolmik-kaar.
 dreieinig — kolmainus.
 Dreieiniger Gott — Kolmainus Jumal.
 Dreieinigfeit — kolmainus.
 Dreifaltigkeit — kolmainus.
 =bfenmen — kolmainujumala-tunnistaja.
 =stift — kolmainujumala-püha.
 Dreifliedrigfeit — kolmeliikmesus.
 Dreifheit — kolmsus.
 Drei Könige, die heiligen — kolmekuningapüha.
 (Das) Dreimal-Heilig (τρεῖς ἅγιον) — kolm-kord-püha, trishagion.
 dreifchiffig — kolmelõviline.
 Dreifig — kolmikiste.
 Druide — druiid.

Dualismus — dualism.
 Dualist — dualist.
 dualistifch — dualistlik.
 духоборцы — vaimuvõitlejad, duhhobortsid.
 духоборчество — duhhobortsid usk.
 Dulder — sallija, kannataja.

Duldzaamfeit — sallivus, tolerant; geduldig — kannatlik.
 Duldung — sallimine.
 durchbeten — kogu aeg paluma.
 durchbeten — lõpuni paluma.
 Durchbruch — läbimurang.
 durchgeistigen — läbi ja läbi vaimsustama.
 Dynamismus — dünamism.

E.

Ebed Jahre — Ebed Jahre, Jehoova sulane.
 Ebenbild (Gottes) — (Jumala) samapalend.
 Eben-Ezer — Eben-Eezer.
 Ebioniten — ebioniidid.
 Ecce homo — ennäe inimest!
 Ecclesia — ekkleesia, eklesia.
 Ecclesiarch — eklesiarh.
 Ecclesiastes — jutlustaja, (koguja raamat).
 Eßtück — nurgis.
 Ehrerbietung — aupakkumine, auandmine.
 Eid — vanne.
 Eidesformel — vandeformul.
 Eifer — püha ind [innu], agarus.
 Eigenkirche — omakirik.
 Einfalt — kohtlus.
 einfältig — kohtlane.
 Einführung (des Pfarrers in Amt, Introduction) — ametiseseadmine.
 eingeborne (Sohn) — ainusündinud.
 Eingebung (der Schrift) — sisendus.
 Einsetzungsworte — seadmissõnad.
 Einsiedler — erak.
 Einsiedlerorden — erakuordu.
 Einserwerden — üheksaamine.
 Eintracht — üksmeel.
 einweisen — pühitsema, pühendama.
 Einweihung — pühitsemine, pühendamine.
 Einweihungsritus — pühitusriitus.
 Einzelsch (beim Abendmahl) — erikarikas, isekarikas.
 Ekdik — ekdik, kiriku ametlik kaitsja.
 Ekloge — ekloog, väljavalik.
 Ekstase — ekstaas.
 Ekstater — ekstaatik.
 Ektenie — ekteenia.
 Ekthefis — ektees, usuesitus.
 electi — elektid, valitud, manilased.
 El-Elohim — El-Elohim (Jumala nime-tus V. T.).
 Element — element, alge.
 Elendenbruderschaft — viletsate vennaskond.
 Elevation — elevatsioon, ülitus.
 Elkesäten — elkesaiidid.
 Elohist — elohist.
 Emanismus — emanism.

Empfängnis (Mariae) (*conceptio*) — Maarja ürjatus, kontseptsioon.
 Empore — väär.
 Endytion — endüüt, pealisrüü.
 Endzeit — lõppaeg.
 Endzweck — lõpp-eesmärk.
 Engel — ingel.
 Engelbarstellung — inglikujutus.
 Engel des Herrn — Issanda ingel.
 Engelfult — inglikultus.
 Engellehre — ingliteõpetus, angeloloogia.
 Engelverehrung — inglite austamine.
 engiäulig — tihesambune.
 Enfolpion (Panhagia) — rinnakuju; panhagia.
 Enkratiten — enkratiidid.
 Enotikon (*formula Concordiae*) — enotikon, ühendusformul, konkordiaformul.
 Enthaltzaamfeit — loobumus, keeldumus, karskus, kasinus.
 Entheiligung — pühatustamine.
 Enthusiasmus — entusiasm, vaimustus.
 Entlastungsbogen — kergenduskaar.
 Entrückung — mujaldamine, mujaldus, teisaldamine, teisaldus.
 Entfagung — hoidumine, loobumine, keeldumine.
 Entfündigung — patust vabastamine, vabastamine, vabastus.
 Entweihung — pühadusehävi.
 Entychiten — entühiidid, fatalistid.
 Enzyklika — entsüklika, paavsti ringkirj.
 Eparchie — eparhia, metropoliitkond, piiskopkond.
 Ephodos — efood.
 Ephorus — efoor, ülemhooldaja, superintendent.
 Epigonation — epigonaat (vaimuliku riituse puusapealne osa).
 Epigraphit — epigraafika.
 Epiklese — epiklees.
 Epimanifien — epimaniigid, käisepidajad.
 Epiphanie — epifaania, illumine.
 Epiphaniensfest — illumispüha (kolmekuningapäha).
 Episkopalismus — episkopalism.
 Episkopat — piiskopkond, episkopaat.

F.

- Fahnen, kirchliche, geistliche Standarten — kiriku lipud.
 Fakir — fakiir.
 Fakultät, theologische — teoloogia-fakultet, usuteaduskond.
 Familie, heilige — püha perekond.
 Familienbibel — perekonna-piibel.
 Fanariot — fanarioot.
 Farben, liturgische — liturgilised värvid.
 Fasching — vt. Faschnacht.
 Fasten — paast, paastumine.
 Fastenbriefe — paastukirjad.
 Fastengebete — paastupalve.
 Fastengebote — paastumiskäsk.
 Fastenmandat — paastumismaandata.
 Fastenöl — paastuõli.
 Fastenpredigt — paastujutlus.
 Fastensonntag — paastupüha.
 Fastenspeise — paastutoit.
 Fastentuch — paastukalev.
 Faschnacht — vastlaöö, vastel, vastlapäev.
 Faschnachtsdrama — vastladraama.
 Faschnachtsspiele — vastlamängud.
 Fasttag — paastumispäev.
 Fegfeuer — puhastusetuli.
 Feiertag — püha.
 Feindesliebe — vaenlasearmastus.
 Felddiakonie — sõjavälja-diakoonia.
 Feldgeist — põlluhaldjas.
 Feldgottesdienst — sõjavälja-jumalateenistus.
 Feldkapelle — sõjavälja-kabel.
 Feldkreuz — (sõja)väljarist.
 Feldmesse — sõjavälja-missa.
 Feldprediger — sõjavälja-jutlustaja.
 Feldpredigt — sõjavälja-jutlus.
 Feldpropst — sõjavälja-praost.
 Felonion (*φελόνιον*) — felonon.
 Fernwirkungen, magische — maagilised kaugmõjustused.
 Fest — püha.
 Festgebäude — pühade kombed.
 Festlieder — pühade laulud.
 Festverkünder — pühade kuulutaja.
 Fetisch — võlus, fetiš.
 Fetischismus — fetišism, võlususk.
 Feuerbestattung — surnutuhastus, -tuhastamine.
 Feuertempel — tulekummardus, -kummardamine.
 Feuerraub — tulerööve.
 Feuerritus — tuleriitus.
 Feuertänzer — tuletantsija.
 Feuertaufe — tuleristsed.
 Feuertod — tulisurm.
 Feuerweibe — tulepühitus.
 fides — usk.
 fides explicita — arendatud usk.
- fides implicita — lihtne usk.
 Filialkirche — abikirik.
 filiquitisch — filiokvistlik.
 Findelhaus — heitlaste maja, leidlaste maja.
 Findelkind — heitlaps, leidlaps.
 Firmelung (Firmung) — kinnitamis-sakrament, salvimis-sakrament.
 Fischdämon — kaladeemon.
 Fischgeist — kalavaim.
 Fischkult — kalakultus.
 Fischmythe — kalamüütos.
 Fischoratel — kalaoraakel.
 Fischymbolik — kalasümbolika.
 Fischzauber — kalanõidus.
 Flagellant — flagellant.
 Fleischwerdung — lihaksasaamine.
 Fluch — needus, neede.
 Fluchformel — needeformul.
 Fluchgottheit — needejumalus.
 Fluchpsalm — needepsalm.
 Fluchtafel — needetahvel.
 Fluchtext — needetekst.
 Fluchzauber — needenõidus.
 Fluidum, göttliches — jumalik fluidum.
 Flußgott — jõejumal.
 Flutjagen — uputusesaagad.
 Föderaltheologie — föderaalteoloogia, leping-usuteadus.
 Formel, liturgische — liturgiline formul, l. liturgia.
 Formelsprache, religiöse — religioosne formulitekeel.
 formula concordiae — konkordiaformul, ühtlusformul.
 Fragment — fragment, katkend.
 Franziskanerin — frantsisklanna.
 Franziskanerorden — frantsisklaste-ordu.
 Franziskus von Assisi, der heilige — Assiisi Frantsiskus, püha —.
 frati bigi — hallid vennad.
 Fraticelli, Fratizellen — fratitsellid.
 fratres, frati — orduvennad.
 fratres de vita communi — ühiselu-vennad.
 fratres militiae Christi — Kristuse sõjaväe vennad.
 Frauenverband, kirchlicher — kiriklik naisliit.
 freie Gemeinde — vabakogudus.
 Freikirche — vabakirik.
 Freimaurer — vabamüürlane.
 Freimaurerei — vabamüürlus.
 freireligiös — vabareligioosne, vaba-usundiline.
 Freßsucht — söömismõõn.
 Freundschaftsritus — sõpruseriitus.
 Friedensfuß — rahusuudlus.

Friedhof — surnuaed, kalmistu.
 fromm — vaga.
 Frömmigkeit, *pietas* — vagadus.
 Fronleichnam (=fest), *festum corporis Christi*
 — Kristuse seletatud ihu püha.
 Fruchtbarkeitsdämon — viljakusedeemon,
 sigidusedeemon.
 Fruchtbarkeitsmächte — viljakusevõimud,
 sigidusevõimud.
 Fruchtbarkeitsmagie — viljakusemaagia,
 sigidusemaagia.

Fruchtbarkeitsritus — viljakuseriitussi-,
 giduseriitus.
 Fruchtbarkeitszauber — viljakusenõidus, si-
 gidusenõidus.
 Frühlingsgott — kevadejumal.
 Fürbitte — eestpalve.
 Fürforge — hoolekanne.
 Fürst, geistlicher — vaimulik vürst.
 Fürstbischof — vürstpiiskopp.
 Fußfuß — jalasuudlus.
 Fußwaschung — jalgade pesemine.
 Furie — fuuria.

G.

Gabbatha — kabata.
 Gaben, heilige — pühad annid.
 Galaterbrief — kiri kalaatlastele.
 Galatien — Kalaatia.
 Galiläa — Kaalilea.
 gallikanische Kirche — gallikaani kirik.
 Gallikanismus — gallikanism.
 Ganzopfer — täisohver.
 Garbenopfer — vihuohver.
 Gärten, heilige, Paradies — pühad aiad,
 paradiis.
 Gastmahl — pidusöök, -sööma-ae.
 Gastpredigt — külastusjutlus.
 Gebäude, kirchliches — kiriklik hoone,
 kirikuhoone.
 Gebet — palve.
 Gebetsapostolat — palve-apostolaat.
 -arten — palveviisid, -liigid.
 -bedingung — palvetingimus.
 -buch — palveraamat.
 -einfluß — palvemõju.
 -formel — palveformul.
 -haltung — palveseisang.
 -heilung — palvetervistus.
 -inhalt — palvesisu.
 -läuten — palvelehelistus.
 -mantel — palverüü.
 -maschine, -mühle — palveveski, -masin.
 -rad — palveratas.
 -richtung — palvesuund.
 -riemen — palverihm.
 -verein, -vereinigung — palveühing.
 -verhör — palvekuulang.
 -werkzeug — palveist.
 -wirkung — palvetoime.
 -zeit — palveaeg.
 Gebot, sittliches — kõlblusekäsk.
 Gebote der Kirche — kiriku käsud, k. ees-
 kirjad.
 Gebote, zehn — kümme käsku.
 Gebühren, kirchliche — kirikumaksud,
 -taksid.
 Geburt Christi — Kristuse sünd(imine).
 Geburtsjahr Christi — Kristuse sünniaasta.

Geburtszauber — sünninõidus.
 Gedankenvorbehalt, *reservatio mentalis* —
 mõttepeetus.
 Geduld — kannatus.
 Gefangenenfürsorge — vangide hoole-
 kanne.
 Gefangenschaftsbrieft des Paulus — Pau-
 luse vangipõlve kirjad.
 Gefängnisgefängnis — vangide hingehoid.
 Gefängnisverein — vanglaselts.
 Gefäße, heilige — pühad astjad.
 Gefühlschristentum — tunde kristlus.
 -religion — tundereligion, tunde suund.
 Gegenreformation — vastureformatsioon.
 Gegenstände, fromme — vagad esemed.
 Geheimbund — salaliit.
 geheimer Vorbehalt — sala-mõttepeetus.
 Geheimcult — salakultus.
 Geheimlehre — salaõpetus.
 Geheimnis, religiöses — religioosne saladus.
 Gehenna — gehenna, põrgu, hävitus-
 koht; põrgutuli.
 Geist — vaim.
 Geist, heiliger — Püha Vaim.
 Geistesbegabung — vaimu väljavalamine.
 -eingebung — vaimusisendamine, -sisen-
 dus.
 Geisterbäume — vaimudepuud.
 -befragung — vaimudeküsitlus, oraakel.
 -tanz — vaimudetants.
 -verehrung — vaimude austamine.
 Geistesausgang — vaimu väljaminek.
 Geisteschriften — vaimukristlased.
 Geistesheimwohnung — vaimuasu.
 Geisteserscheinung — vaimuilmumine, -nä-
 gemus.
 Geistesgabe — vaimuand.
 Geisteskranker — vaimuhaige.
 Geisteskrankheit — vaimuhaigus.
 Geistesendung — vaimuläkitus.
 geistige Christen — vaimlised kristlased.
 geistliche Sache — vaimulik asi.
 geistliche Verwandtschaft — vaimuline su-
 gulus.

Geistlicher — vaimulik.
 geistlicher Vorbehalt, *reservatum ecclesiasticum* — kiriklik varapeetus.
 gelassen — läbelik.
 Gelassenheit — läbelikkus.
 Geläut — kellahelistamine, -löömine.
 Geldgier — raha-ahnus.
 geldgierig — raha-ahne.
 Gelegenheit zur Sünden — juhus patule.
 gelobtes Land — tõotatud maa.
 Gelübde — tõotus.
 Gemeinbewußtsein — ühisteadvus.
 Gemeinde — kogudus.
 -abgabe — kogudusemaks.
 -armenpflege — koguduse vaestehoole.
 -bewußtsein — koguduseateadvus.
 -blatt — koguduseleht.
 -gesang — koguduselaul.
 -haus — kogudusemaja.
 -kirchenrat — koguduse (kiriku)-nõukogu.
 -leben — koguduse-elu.
 -orthodoxie — koguduse-ortodoksia, -õigeusklikkus.
 -prinzip — kogoduslik põhimõte.
 -schwester — koguduse-õde.
 -versajung — koguduse põhikorraldus, k. rakkim.
 -vertretung, kirchliche — kiriklik koguduse-esindus.
 -wahl — koguduse valimine.
 Gemeinschaft — osadus, ühisus.
 Gemeinschaft der Seligen — õndsate osadus.
 Gemeinschaften, heilige — pünade osadused.
 Gemeinschaftsbewegung — osaduseliku-
 mine.
 Gemeinschaftschristentum — osadusekristlus.
 Gemeinfinn — ühiskonnameel.
 gemischte Ehe — sega-abieli.
 Gemmen — kalliskivid.
 Genealogie — genealoogia.
 General, Ordens- — ordukindral.
 Generalabsolution — generaalabsolutsioon, üldandeksandmine.
 Generalabt — kindralabt.
 Generalbeichte — üldpiht.
 Generalien — piiskopimäärused.
 Generalkapitel — generaalkapiitel, üldkapittel.
 -kongregation — generaalkongregatsioon, üldkoosolek.
 -seminar — generaalseminar.
 -sinode — kindralsinod.
 -studium — peastudium.
 Generalsuperintendent — kindralsuperintendent, kindralsuperdent.
 Generalvikar, bischöflicher — piiskoplik peavikaar.
 Generationismus — generatsioonism.
 Genesis — saamine, 1. Moosese raamat.
 Genesareth — Kenetsaret.

Genossenschaft — seltsing.
 Genovefaner — jenoveevlased.
 -innen — -lannad.
 Genugtuung Christi — v. Satisfaktion.
 Geomantie — geomantika.
 Gerhardiner — gerhardlased.
 Gericht Gottes — Jumala kohus.
 Gericht, jüngstes — viimne kohus.
 Gericht, kirchliches — kiriklik kohus.
 Gerichtsbarkeit, kirchliches — kiriklik kohtumõistmisõigus.
 germanische Religion — germaani religioon, usund.
 Gesangbuch, evangelisches — evangeelne lauluraamat.
 Geschichte, biblische — piiblitlugu.
 Geschlechtsregister — suguvõsa-nimestik.
 Gesellschaft, evangelische — evangeelne selts.
 Gesellschaft Jesu — Jeesuse selts (jesuiidid).
 Gesetz, mosaisches — Moosese käsk.
 Geseßesfreude — käsurdõm.
 Gesetzgebung, kirchliches — kiriklik käsuandlus, seadus.
 gesta Romanorum — roomlaste teod.
 Gestirngottzeiten — tähtdejumalused.
 Gestirnmuthen — tähtdemüüdid.
 Gesundbeten — tervekspalumine.
 Gethsemane — Keetseman.
 Gewänder, liturgische — liturgilised rüüd.
 Gewissen — südametunnistus.
 Gewissensthe — südametunnistuse-abieli.
 -erforschung — südametunnistuse-uurin-
 dus.
 -freiheit — südametunnistuse-vabadus.
 -problem — südametunnistuse-probleem.
 Gewißheit — tõesus.
 Gewohnheit — harjumus.
 Gewohnheitsrecht, kirchliches — kiriklik tavaõigus.
 -sünde — harjumuspatt.
 Glaube — usk.
 Glaubensbekenntnis — usutunnistus.
 -eid — usuvanne.
 -freiheit — usuvabadus.
 -gedanke — usumõte.
 -held — usukangelane.
 -lehre — usuõpetus.
 -regel — usureegel, usujuhis.
 -sache — usuasi.
 -verbreitung — usulevimine, -levitamine.
 glaubwürdig — usutav.
 Glaubwürdigkeit — usutavus.
 Glaubwürdigkeitsforderungen — usaldavuse-
 nõuded.
 Gleichnis — paraabel, tähendamissõna.
 Glockengeläut — kellahelistus.
 Glockenton — kellahelin.
 Glockenweihe — kellapühitus.
 gloria in excelsis — au kõrges.

Glosfarien — glossaarid.
 Glosse — ääremärkus.
 Glossofalie — keeltega rääkimine, glos-
 solaalia.
 Gnade, die heiligmachende — pühakste-
 gev arm.
 Gnade, die wirkliche — tõelik arm.
 Gnade Gottes — Jumala arm.
 Gnadenbedürftigkeit — armutarvidus.
 Gnadenbehörde — armuasutis.
 Gnadenbild — armupilt.
 Gnadenjahr — armuaasta.
 Gnadenmittel — armuvahend.
 Gnadenort — armupaik.
 Gnadenstand — armuseisus.
 Gnadenstätte — armuase.
 Gnadenstuhl — armujärg.
 Gnadenwahl — armuvalik.
 Gnadenwirkung — armu mõju.
 Gnadenzeit — armuaeg.
 Gnesiolutheraner — tõsiluterlane.
 Gnomen — gnoomid, mõttesalmid.
 Gnomifer — gnoomik, mõttesalmide
 looja.
 Gnostiker — gnostik.
 Gnostizismus — gnostitsism.
 Götterbilder — jumalate kujud.
 Götterdämmerung — jumalate videvik.
 Götterdarstellungen — jumalate kujutised.
 Göttergeburtstage — jumalate sünnipäevad.
 Götterkampf — jumalate võitlus.
 Götternamen — jumalate nimed.
 Götterprofeßion — jumalate rongikäik.
 Götterragen — jumalatesaagad.
 Göttertetras — jumalatenelik.
 Göttertrise — jumalate laud.
 Göttertrias — jumalatekolmik.
 göttliches Wort — jumalik sõna.
 göttliche Vorsehung — jumalik ettenäge-
 mine, ettenägevus.
 Göttlichkeit — jumalikkus.
 Götte — väär-, ebajumal.
 Gößenbild — väär-, ebajumala kuju.
 Gößendienst — väär-, ebajumala teenistus.
 Goi — rahvas, mitte-juut, pagan, barbar.
 goldene Bulle — kuldbulla.
 goldene Rose — kuldroos.
 goldene Samstage — kuldlaupäevad.
 goldene Zahl — kuldary.
 goldenes Kalb — kuldvasikas.
 Goldgläser — kuldklaasid.
 Golgatha — Kolgata.
 Gomorra — Komorra.
 Gott — Jumal; jumal.
 Gottempfangener — jumalastsaadu.
 Gottentfremdung — jumalastvõõrdumine.
 Gottesandacht — jumalalpalvus, -hardus.
 -anschauung — jumalavaatlus, -kaemus.
 -begriff — jumalamõiste.
 -beweise — jumalatõestused.

-bemühtsein — jumalateadvus.
 -bild — jumalapilt, -kuju.
 -dienst — jumalateenistus.
 -erfahrung — jumalakogemus.
 -erkenntnis — jumalatummetus, -tuntus,
 -tunnetus.
 -erlebnis — jumalaelamus.
 -fiction — jumalafiktioon.
 -freunde — jumalasõbrad.
 -friede — jumalarahu.
 -fürcht — jumalakartus.
 -gebäuerin — jumalasuunitaja.
 -gedanke — jumalamõte.
 -gegenwart — jumalalähedus.
 -gehalt — jumalasisaldus.
 -gemeinschaft — jumalaosadus.
 -gericht — jumalakohus.
 -glaube — jumalauk.
 -gnadentum — jumalavõlusus.
 -hand — jumalakäsi.
 -haus — jumalakoda, kirik.
 -idee — jumalaidee.
 -kaften — jumalalaegas.
 -kind — jumalalaps.
 -kindschaft — jumalalapsus, jumalalapse-
 põlv, jumalalapse-õigus, jumalalapse-
 seisus.
 -lästung — jumalateotus.
 -leugner — jumalasalgaja.
 -leugnung — jumalasalgameine.
 -liebe — jumala-armastus.
 -mutter — jumalaema.
 -offenbarung — jumalailmutus.
 -raub, *sacrilegium* — pühaduserüüst,
 -rüüste.
 -reich — jumalariik.
 -sohn — jumalapoeeg.
 -sohnschaft — jumalapoegus.
 -urteil — jumalaotsus.
 -verehrung — jumalaaustus.
 -vorstellung — jumalakujutus.
 -wort — jumalasõna.
 Gottheit — jumalus.
 gottlos — jumalatu.
 Gottlosigkeit — jumalatus.
 Gottmensich — jumalinimine.
 Gottverlassenheit, Gefühl der — Jumalast
 mahajäetuse tunne.
 Gottvertrauen — lootus Jumala peale,
 jumalalootus.
 Grab, heiliges — püha haud.
 Grabbeigaben — hauapanused.
 Graberkult — hauakultus.
 Grabflüche — hauaneeldused.
 Grabform — hauakuju.
 Grabfund — haualeid.
 Grabhügel — hauaküngas, kalm, kääbas.
 Grabkammer — haudkamber.
 Grablegung Christi — Kristuse hauda-
 panek.

Grabmal — hauamärk.
 -rede — hauakõne.
 -stein — hauakivi.
 -tuch Christi — Kristuse surnulina.
 Gral, der heilige — püha Graal (karikas).
 graue Brüder und Schwestern — hallid vennad ja õed.
 Gräzität — greetsiheet (õpeaine); kreeklus, kreekapärasus.
 Gregorianer — gregorlased.
 Gregoriusorden — Gregoriuse ordu.
 griechisch-katholische Kirche — kreeka-katolik kirik.

Haaropfer — juusohver.
 Habitus — püsiv ilmelaad, hingelaad.
 Hades — maa-alune, manala, toonela, allilm, varjuderik, surnuteriik, põrgu.
 Hagiographa — hagiograafid, pühad kirjutised.
 Hagiographie, Hagiologie — hagiograafia, hagioloogia, pühurite elulood.
 Hagiolatrie — hagiolaatria, pühakute teenimine.
 Halbkuppel — poolkuppel.
 Halleluja — halleluujä.
 Hallenkirche — kodakirik.
 Hamartologie — hamartoloogia, patuõpetus.
 Handauflegung — käte-pealepanemine, kirotöönia.
 Handeln (gutes und böses) — teotsemine, toimimine (hea ja kuri).
 Härefiarch — peaketser.
 Härese — eksiõpetus, valeõpetus, ketserus, väärusk.
 Häretiker — eksi-, valeõpetaja, väärusuline.
 Haß — vihkus.
 Hattemisten — hattemistid.
 Hauptaltar — pea-altar.
 =gottesdienst — pea-jumalateenistus.
 =schiff — pealõõv.
 =sünde — peapatt.
 Hausgeist — majavaim, koduhaldjas.
 =ordnung — majakord; majakorraldus.
 =tafel — majajuhend, majakorra-tahvel.
 =sucht — majakarind, kodukarind.
 Hebräer — heebreallane.
 =brief — kiri heebreallastele.
 =evangelium — evangeelium heebreallastele.
 hebräische Sprache — heebrea keel.
 ηγουμενν — naisiguumen.
 ηγουμενος — iguumen, kloostri eestseisja.
 Hedwigschwester — hedvigõed.
 Hehlerei — varjamine.
 Heide — pagan. [kristlane.
 Heidenchrist — paganastkristlane, pagan-

griechisch-unierte Kirche — kreeka-uniiooni kirik.
 Grundstücke, kirchliche — kirikumaad, -krundid.
 Gürtel, geweihter — pühitsetud vöö.
 Gürtelbruderschaft — vöövennaskond.
 Gustav-Adolf-Verein — Gustav Adolffi Ühing.
 Gut, höchstes — ülim hüve.
 gute Werke — head teod.
 guter Hirt — hea karjane.
 Gymnosophisten — gümnofofistid.
 Gyrovaqi — gürovaagid, hulkurmungad.

H.

Heidenchristentum — paganastkristlus.
 =mission — paganamisjon.
 Heidentum — paganus.
 Heil — lunastus, õnnistus, õndsus; pääsemine, pääs, pääste; tervis.
 Heiland — Lunastaja, Õnnistegija, Päästja; lunastaja, õnnistegija, päästja.
 heilen — tervestama.
 Heilerziehung — kasvatus õndsuseks.
 Heilgott — tervisejumal.
 heilig — püha.
 Heilige, das — püha.
 Heilige, der — pühur, pühak.
 heilige Nacht — püha õö.
 Heilige Stadt — Püha Linn, Püha linn.
 heiligen — pühitsema.
 Heiligenkultus — pühuritekultus.
 =legende n — pühuritelegendid.
 =lehre — õpetus pühuritest, pühuriõpetus.
 =schein — pühadusepaiste, oreool, au-paiste.
 Heiliger Geist — Püha Vaim.
 heiliger Stand — püha seisus.
 Heiliger Stuhl — Püha Järg, Püha järg.
 Heiliges Land — Püha Maa, Püha maa.
 heiliges Öl — püha õli.
 Heiligkeit — pühadus.
 Heiligkeitgesetz — pühaduseeadus.
 Heiligpredigung — pühakskuulutamine.
 Heilige, das — pühim paik, pühimik.
 Heiligtum — pühadus; pühamik, pühamu.
 Heiligung — pühitsemine.
 Heilpädagogik — õndsusepedagoogika.
 Heilsanerbietung — õndsusepakkumine.
 =apparat — päästeaparaat.
 =armee — päästevägi, päästearmee, lunastusvägi.
 =bedeutung — õndsuse-, päästetähendus.
 =bestimmtheit — õndsuse-, päästepiirsus.
 =empfang — pääste-, õndsuse-, lunastuse-vastuvõte.
 =geschichte — pääste-ajalugu, lunastuse-ajalugu, päästelugu.

Heilsgewißheit — pääste-, lunastuse-, öndsusekindlus.

- =gut — pääste-, öndsusehüve.
- =ordnung — päästekord.
- =pfand — pääste-, lunastuse-, öndsuse-tagamus.
- =prozeß — pääste-, öndsuseareng, pääste-, öndsuseprotsess.
- =spiegel — pääste-, öndsuse-, lunastuse-peeel.
- =ratschluf — pääste-, öndsuse-, lunastusenõu, -otsustus.
- =tatfache — pääste-, öndsuse-, lunastuse-tõsiasi.
- =vorbereitung — pääste-, öndsuse-, lunastuse-ettevalmistus.
- =weg — pääste-, lunastuse-, öndsuse-tee.
- =wirklichkeit — pääste-, öndsuse-, lunastuse-tõesus.

Heilungsgeschichten — tervestuslood.

=wunder — tervestus-ime.

Heimjuchung — katsumine.

εἰρηολόγιον — heirmologion.

εἰρῶς — heirmos (kanoonilise laulu osa).

Hellenismus — hellenism.

Henotheismus — henoteism.

Henotikon — henotikon.

Hermeneutik — hermeneutika, kirjaseletamine, -seletus.

Heroenkultus — kangelaste-, heerostekultus.

Heros — kangelane, heeros.

Herr — Issand; isand.

Herrenmahl — Issanda sööma-aeg.

Herrlichkeit (Gottes) — au, aupaste, auhiilgus.

Herrnhuter — herrnhuutlane.

Herrnhutianismus, Herrnhutismus — herrnhutism.

Herrschaft — valitsus, valitsemine.

Hesychast — hesühhast, rahustuja munk.

Heterodoxie — heterodoksia, lahkõpetus, eksiõpetus, valeõpetus, väärõpetus.

Heteronom — heteronoomne.

Heteronomie — heteronoomia.

Heteroufia — heterouusia, lahkloomus.

Heteroufianer — heterousiaanid, lahkloomuslased.

Heuchelei — silmakirjasus.

Heuchler — silmakirjateener.

Here — nõid.

Herenglaube — nõiduseusk.

=frau — nõiduserohi.

Hererei — nõidus.

Hierarch — hierarh, hierark.

Hierarchie — hierarhia, hierarkia.

Hierodikon — hierodiakon.

Hieromonachos — munkpreester.

Hilfsprediger — abijutlustaja.

Himmel — taevas.

=fahrt — taevaminek.

=reich — taevariik.

Himmelsbewohner — taevaelanik.

=bote — taevasaadik, -käskjalg.

=zeichen — taevamärk.

=zelt — taevatelk.

himmlisch — taevalik, taevane.

Himmlicher Vater — Taevaisa; taevaisa.

Hinterhalle — tagakoda.

Hirtenbrief — karjasekiri.

=stab — karjasekepp, -sau [-saua].

Historismus — historism.

Hochaltar — pea-altar.

Hochkirche — kõrgekirik.

Hochkirchlich — kõrgekiriklik.

Hochmut — kõrkus, ülbus, uhkus.

Hochschiff — kõrglõõv.

Höchstes Gut — ülilm hüve.

Hochscitkrone — laulutusekroon.

Hoffnung — lootus.

Höhendienst — kõrgmikuteenistus.

=priefer — kõrgmikupreester, hiiepreester.

Höhpriefer, der — ülempreester.

höhprieferliches Gebet — ülempreestripalve.

Hoher Rat — ülem-nõukogu.

Hohes Lied — Ülem Laul, Laulude Laul.

Hölle — põrgu, põrguhaud.

Höllenfahrt Christi — Kristuse põrguhaus käimine, Kristuse põrguskäik.

Homiletik — homileetika.

Homilie — homiilia.

Hofkaplan — õuekaplan.

ὁμοιουσία (Homoiuſie) — homoiuusia, sarnasloomus.

ὁμοουσία (Homouſie) — homouusia, sama-loomus.

ὡρολόγιον — tunniraamat.

Hosianna — hosianna.

Hostie — hostia, argulaua-leib.

Hugenotten — hugenotid.

Hulbigen — kummardama, auavaldamada.

Huldigung — kummardamine, auavaldamine.

Humanität — humaansus, inimsus; inimus.

Humiliaten — humiliaadid.

Hurerei — hoorus.

ὕβρις (Hybris) — kõrkus.

Hymne, Hymnus — hümn, kiituselaul.

ὕπακοή — hüpakoe; sõnakuulmine.

ὕποδιακονος — alamdiakon.

Hypoſtaſe — hüpostaas.

Hypoſtaſenlehre — hüpostaasideõpetus.

I.

Schbewußtsein — minateadvus.
 Scherlebnis — minaelamus.
 Schfunktion — minafunktsioon.
 Schjubfianz — minasubstants.
 IXΘΥΣ — Ἰησοῦς Χριστὸς θεοῦ υἱὸς
 σωτήρ (kalana sümboliseeritud).
 Ideal — ideaal, paleus.
 Idealism — idealism.
 Idealität — ideaalsus.
 Idealkatholizismus — ideaalkatolitsism.
 Idealreligion — ideaalreligioon, ideaal-
 usund.
 Idee — idec.
 Identität — identsus, samasus.
 Identitätsmystik — identsusemüstika, sa-
 masusemüstika.
 Identitätsphilosophie — identsusefilosoofia,
 samasusefilosoofia.
 Idiomata — omadused, eriomadused.
 Idiorhythmie — idiorütmia, omaette elu-
 korraldus.
 Idiotismus — idiotism.
 Idol — iidol, eba-, väärjumal.
 Idololatrie — idololaatria, väärjumala-
 teenistus.
 Ignorantenbrüder — ignorantvennad.
 игумен (ἡγουμένος) — iguumen.
 игуменья (ἡγουμένη) naisiguumen.
 Ikonographie — ikonograafia.
 Ikonoklastismus — pildirüüstamine, pildi-
 rüüste.
 Ikonoklast — pildirüüstaja.
 Ikonolatrie — ikonolaaatria, pilditeenistus.
 Ikonostasi — pühapildi-sein.
 икос (οἶκος) — iikos (palve).
 илитон (ἐλιτον) — iliton, mähisrätt.
 Illuminaten — illuminaadid.
 illuminatio — valgustus.
 Illusion — illusioon.
 Illusionismus — illusionism.
 Illustration — illustratsioon.
 imitatio Christi — Kristuse jäljendus.
 immaculata conceptio — puhas, laitmatu
 ürajatus.
 Immanenz — immanentsus.
 Immanation — immanatsioon, mantel-
 damine, manteldus.
 Immanuel — Immaanuel.
 Immerfionstaufe — kastumis-, kastus-
 ristimine.
 Immunität — immuunsus, puutumatus.
 impanatio — impanatsioon.
 Imperativ, kategorischer — kategooriline
 imperatiiv.
 Impluvium — impluvium, sise-õu.
 impostores tres — kolm petist (Mooses,
 Kristus, Muhamed).
 Impotenz — impotentsus, võimetus.

Imprimatur — trükiluba.
 imputatio — imputatsioon, arvestamine.
 inclusus (затворник) — suluslane.
 indelebilis character — hävimatu iseloom.
 Independentent — independentid.
 Independentismus — independentism.
 Indeterminismus — indeterminism.
 index librorum prohibitorum — keelatud
 raamatute nimestik.
 Indifferentismus — indifferentism, üks-
 kõiksus, loidus.
 Indiktion — indiktsioon.
 Individualethik — individuaal-eeetika.
 Individualismus — individualism.
 Individualität — individuaalsus.
 Indulgenz — indulgents, leebumine.
 Indult (Verwilligung) — indult.
 Infallibel — eksimatu, infallibiilne.
 Infallibilität — eksimatus, infallibiilsus.
 Infralapsarius — infralapsaar.
 Inful — miitra, peaside.
 Inkapazität — ordinatsioonivõimetus.
 Inkarnation — inkarnatsioon, lihaksaa-
 mine, lihastus.
 Inkastratur — inkastratuur.
 Incorporation — inkorporatsioon, kehandus.
 Inkubation — inkubatsioon.
 Innere Mission — sisemisjon.
 inneres Licht — sisemine valgus, sise-
 valgus.
 Innewerdung — selguselejäudmine.
 Innigkeit — südamlikkus, sisevus.
 in pontificalibus — täielikus ametirüüs.
 Inquisition — inkvisitsioon.
 Inquisitor — inkvisiitor.
 Inspektion — järelevaatus, inspektsioon.
 Inspiration — inspiratsioon.
 Installation — ordinatsioon.
 Institution — institutsioon, asutis.
 integritas — tervikus.
 Intellektualismus — intellektualism.
 intelligibel — intelligiibelne.
 Intention — intentsioon.
 Intentionalismus — intentsionalism.
 Interdikt — interdikt.
 Interim — vahejärk.
 Interpretation — interpretatsioon, tõlgen-
 dus.
 Inthronisation — (paavsti, piiskopi) troo-
 nileastumine.
 Intoleranz — sallimatus, intolerantsus.
 Introdution — introduktsioon, koguduse
 peale seadmine.
 Introitus — introitus, algussalm.
 Intuition — intuitsioon.
 Investitur — investituur
 Inzeß — intseß.
 Irdisch — maine.

Ireniker — rahuarmastaja, ireenik.
 irenische Schriften — rahukirjad.
 Irrationalismus — irratsionalism.
 Irregularität — korrapäratus, irregulaarsus.
 Irenseelsoorge — vaimuhaigete hingehoid.
 Irrlehre — eksi-, vale-, väärdõpetus.

Irrtumslöfigkeit — eksimatus.
 Irvingianer — irvinglane.
 Isagogik — isagoogika, sissejuhatus.
 Islam — islam, muhamedi usk.
 Ismaeliten — ismaeliidid.
 Israeiliten — israeliidid.

J.

Jahve — Jahvee.
 Jahves Tag — Jahvee päev.
 Jahvist — jahvist.
 Jainismus — jainism, džainism.
 Jakobiner — jakobiinid.
 Jakobiten — jakoblased, jakobiidid.
 Jakobusbrief — Jakobuse kiri.
 Jammertal — hädaorg.
 Jansenismus — jansenism.
 Jaspis — jaspis (mineraal).
 Jehova — Jehoova.
 Jenseitigkeit — sealpoolsus, transtsendent-
 sus.
 jenseits — sealpoolne.
 Jenseits, das — sealpool, teine ilm.
 Jesuiten — jesuiidid.
 Jesuitenmoral — jesuiitide moraal.
 Jesuitenorden — jesuiitide ordu.
 Jesuiterei — jesuiitus.
 Jesuitismus — jesuitism.
 Jesuskind — Jeesuslaps.
 Jhāna — v. Verjentung.
 Jubeljahr — juubeli-aasta.
 Johanneische Frage — Johannese-küsi-
 mus.
 Johannesapokalypse — Johannese ilmutuse-
 raamat.
 Johanneschriften — johanneskristlased.
 Johannesevangelium — Johannese evan-
 gelium.

Johannesoffenbarung — Johannese ilmutus.
 Johanneschriften — Johannese teosed,
 kirjutised.
 Johannesstaufe — Johannese ristimine.
 Johannesweihe — Johannese pühitus.
 Johannesfeuer — jaanituli.
 Johannistag — jaanipäev.
 Johanniterorden — johanniitide ordu.
 Jonabuch — Joonase raamat.
 Jubeljahr — juubeliaasta.
 Jubiläenbuch — juubeliraamat.
 judaisierende Christen — juutlevad kristla-
 sed.
 Judaismus — judaism, juutus.
 Judenthronen — juudakristlased, juudist-
 kristlased.
 jüdische Diaspora — juudi diaspora, juudi
 välisasundused.
 jüdische Mission — juudi misjon.
 Jugendgottesdienst — noorsoo-jumalatee-
 nistus.
 Jugendpflege — noorsoo-hoolekanne.
 Jünger — õpilane, jünger.
 jungfräuliche Geburt — neitsist-sünd[imine].
 Jüngste Gericht, das — viimne kohus.
 Jüngste Tag, der — viimne päev.
 jurisdictio — kohtumõistmis-õigus, koh-
 tudõim.
 jus canonicum — kanooniline õigus.
 justificatio — õigeksmõistmine.

K.

Kaaba — Kaaba.
 Kabbala — kabbala.
 Kainiten — kainiidid, kainlased.
 Kaiserkult — keisrikultus.
 Kalafantiner — kalasantiinid.
 Kälberdienst — vasikateenistus.
 камілавка (камиллау) — kamilauh.
 Kanon — kaanon.
 Kanonarch — kanonarh.
 Kanonik — kanoonika.
 Kanoniker — kanoonik.
 Kanonisation — kanoniseerimine, kanoni-
 satsioon.
 Kanonist — kanonist.
 Kantate — kantaat.
 Kanzel — kantsel, räästool.

Kanzelberedigkeit — kantslikõnekus.
 Kapelle — kabel.
 Kapitel — kapitel, kapitell; peatükk.
 Kaplan — kaplan.
 Kapitularen — kapituulaarid.
 Kapuze — kapuuts, karbus.
 Kapuziner — kaputsiin, kapuutslane.
 Kardinal — kardinal.
 Kardinalbischof — kardinalpiiskopp.
 =diakon — kardinaldiakon.
 =presbyter — kardinalpresbüter.
 =tugend — peavoorus, kardinaalvoo-
 rus.
 Kardinalskongregationen — kardinalide
 kongregatsioonid.
 Karfreitag — suur-reede.

Karitas (*caritas*) — (kristlik ligimese-) armastus.
 Karma — karma.
 Karmeliter — karmeliidid, karmellased.
 Karneval — karneval.
 Karpokraatlane — karpokratiaanid.
 Kartäuser — kartuuslased.
 Karwoede — vaikne nädal, kannatusenädal, suurnädal.
 Kasualien — kasuaalid.
 Kasualreben — kasuaalkõned, ametitalituse-kõned, juhukõned.
 Kasuistit — kasuistika.
καταβασία — katabaasia, allatulek.
 Katafakt — surnulaudis [-laudsi].
 Katakomben — katakombid.
κατασάκιον — surnulina, katasark(ion).
 Kateheese — katehhees.
 Katehet — katehheet.
 Katehetenjschule — katehheetide-kool.
 Katehetik — katehheetika.
 Katechismus — katekismus.
 Katechumen — katehumeen.
 Katechumenat — katehumenaat.
 Kategorie — kategooria.
 Katenen — kateenid, koondkommentaar.
 Katharer — kaatar, kaatarlane, puhtlane.
 Katharinenorden — katariinaordu.
 schwester — katariina-õed.
 Kathedra — õppetool.
 Kathedralikirche — katedraalkirik.
 schule — katedraalkool.
καθισμα — katism.
 Katholik — katoliiklane, katoliik.
καθολικός — katolikos.
 Katholisch — katoliiklik, katoliik, katoliku; üldine.
 Katholische Briefe — katoliiklikud kirjad, katoliku kirjad.
 Kirche — katoliik kirik.
 Katholizismus — katolitsism.
 Kausalität — kausaalsus, põhjuslikkus.
 Keilschrift — kiilkiri.
 Kelch — karikas.
 entziehung — karikakeeldus.
 streit — karikatüli.
 weihe — karikapühitus.
 келиодство — eralus.
κελλον, келья (Zelle) — erala, kong.
κελιότης — eralane.
 Kellermeister (келарь) — keldriülem.
 keltische Kirche — kelti kirik.
 Kenniter — kenniidid.
 Kenosis (Selbstentäußerung Christi) — kenosis (kenosis), enesetühjendus.
 Kerker — vangikoda, vangla.
 Kerubim — keerubid.
κήρυγμα — kuulutus.
 Keryktik (Κηρυκτικ) — kerüktika.
 Keryzenweihe — küünlapühitus.

Kethubim — vt. Hagiographa.
 Kettenbücher — ahelaraamatud.
 Ketser — ketser.
 Ketserei — ketserus.
 Ketserprozeß — ketseriprotsess.
 taufe — ketseristimine.
 Keuschheit — kasinus.
κιβόριον — baldahhiin, rääst [-stu].
 Kind Gottes — jumalalaps.
 Kinderarbeit — lastetöö.
 bewahranstalten — laste-varjupaigad.
 erziehung — lastekasvatuse.
 fürsorge — laste-hoolekanne.
 glaube — lapseusk.
 gottesdienst — laste-jumalateenistus.
 heim — lastekodu.
 kommunion — lastekommunioon, lastearmulaud.
 kreuzzug — laste-ristisõda.
 lieder — lastelaulud.
 mord — lastetapp, -tapmine.
 opfer — lapsohver, lasteohverdus.
 pflege — lasteravitusus.
 psychologie — lastepsühholoogia.
 schulz — lastekaitse.
 tag — lastepäev.
 taufe — lasteristimine.
 Kindheit Jesu — Jeesuse lapsepõli, J. lapseiga.
 Kindheits-evangelium — lapsepõlve, -eaevangelium.
 Kindtschaft Gottes — jumalalapsus.
 Kirche — kirik.
 Kirchenagende — kirikuagenda, jumalateenistuse-raamat.
 ältester — kirikuvanem.
 amt — kirikuamet.
 archiv — kirikuarhiiv.
 armee — kirikuvägi, -armee.
 austritt — kirikust lahkumine.
 bann — kirikuvanne, -põlg.
 bau — kirikuehitus.
 beamter — kirikuametnik.
 behörde — kiriklik ametiasutis.
 besuch — kirikuskäimine, -käik.
 bücher — kirikuraamatud.
 bund — kirikuliit.
 busse — kiriklik patukahetsus, k. meelearandus.
 chor — kirikukoor, -väär.
 christ — kiriklik kristlane.
 christentum — kiriklik kristlus.
 diener — kirikuteener.
 disziplin — kirikukarind.
 feste — kiriklikud pühad; kirikupühad.
 gebäude — kirikhoone.
 gebet — kirikupalve.
 gebote — kirikukäsus; kiriklikud käsusud.
 gefäße — kirikunõud, -riistad, -astjad.

Kirchengemeinde — kirikukogudus; kihel-
 kond.
 =gericht — kirikukohus.
 =gefang — kirikulaul.
 =geschichte — kirikulugu.
 =geſeße — kirikuseadused.
 =gewalt — kirikuvõimus.
 =glaube — kiriklik usk; kiriku-usk.
 =inspektion — kiriku järelevalve.
 =jahr — kirikuaasta.
 =fasten — kirikulaegas.
 =konferenz — kirikukonverents; kiriklik
 konverents.
 =kunde — kirikutundmine; kirikuteadus.
 =lasten — kirikukoormised, -kulud.
 =lehre — kirikuõpetus.
 =lied — kirikulaul.
 =musik — kirikumuusika.
 =ordnung — kirikukord, -korraldus.
 =patron — kirikupatroom.
 =politif — kirikupolitika.
 =recht — kiriku õigus.
 =reformation — kirikureformatsioon.
 =ſchändung — kirikupilastus, -teotus.
 =ſchiff — kirikulõv.
 =ſchmud — kirikukaunistis, -ehe.
 =ſiegel — kirikupitsat.
 =ſitten — kiriklikud kombed.
 =ſpaltung — kirikulõhe.
 =ſprengel — kihelkond.
 =ſtaat — kirikuriik.
 =ſtatifiſt — kirikustatistika.
 =ſteuer — kirikumaks.
 =ſtrafe — kirikuaristus.
 =tag — kirikupäev.
 =väter — kirikuſad.
 =verfaſſung — kiriku põhikord.
 =verſammlung — kirikukongress, -koos-
 olek.
 =verwaltung — kirikuvalitsus.
 =viſitation — kirikuviſitatsioon, -katsu-
 mine.
 =vorſtand — kiriku-eestseisus.
 =wahl — kiriklik valimine.
 =zehnte — kiriklik kümnis.
 =zucht — kiriklik kari [kari].
 Kirchhof — kirikuaued, kalmistu.
 Kirchlichkeit — kiriklikkus.
 Kirchſpiel — kihelkond.
 Kirchweihe — kirikupühitsus.
 Klageſied — kaebelaul.
 =weiber — kaebenaised, nutunaised.
 Klariſſen — klarissid, Püha Klaara ordu
 liikmed.
 Kleinläubig — nõdrausuline, väheusklik.
 Klerikaliſmus — klerikalism, kiriklus.
 Kleriker — klerik, kiriklane.
 Klerus — klerus.
 Kloſter — klooster.
 =brüder — kloostri vennad.

Kloſterfrauen — nunnad.
 =ſchulen — kloostrikoolid.
 Knabenliebe (Päderaſtie) } — poisipilastus.
 =ſchändung }
 Knecht Gottes — Jumala sulane.
 Kniebeugungsſtreit — põlvitamistili.
 Koadjutor — koadjuutor.
 κοινωβήτης — ühiselulane.
 κοινόβιον — ühiselu.
 κοινωνιζόν — armulaulalau.
 Kollekte — korjandus; palve.
 Kollifion d. Pflichten — kohuste kollisi-
 oon, k. kokkupõrge.
 Kommunikant — (armu)lauline.
 Kommunion — kommunioon, ühendus;
 püha-õhtusöömaaga, armulaud.
 Konfeſſion — konfessioon, usutunnistus.
 Konfeſſionalismus — konfessionalism.
 Konfeſſor (Bekenner) — konfessor, tunnista-
 leja.
 Konfirmand — konfirmand, leerilaps.
 Konfirmandenlehre — leer.
 Konfirmation — konfirmatsioon, leerilaste
 õnnistamine.
 Konfuſianiſmus — konfuſtianism.
 Kongregationaliſten — kongregatsionalistid.
 Königsbücher — kuningateraamatud.
 Konkordanz — konkordants.
 Konkordat — konkordaat.
 Konkordienbuch — konkordiaaraamat.
 =formel — konkordiaformul.
 Konſekration — konsekratsioon, pühitse-
 mine.
 Konſiſtorium — konſiſtoorium.
 Konſubſtantialiät (ὁμοουſία) — kon-
 ſubſtantsiaalsus.
 Konſubſtantiation — konſubſtantsiaatsioon.
 κοινωνία — kontakion.
 Kontemplation — kontemplatsioon.
 Kontremonſtrant — vastasremonſtrant.
 Konventikel — konventiikel.
 Konzil — kontsiil, kirikukogu.
 Koran — kooran.
 Korintherbriefe — kirjad korintlastele.
 кормчая (книга) (πυράλιον) — tüür-
 raamat, pedalion.
 Körperſeße — kehahing.
 Koſmogonie — koſmogoonia.
 Koſmologie — koſmoloogia.
 koſmologiſcher Gottesbeweiſ — koſmolo-
 giine jumalatoetus.
 Koſmopolitiſmus — koſmopolitiſm.
 Kraft — jõud.
 Kraftübertragung — jõu-ülekanne.
 Krankenheilung — haigete tervestus.
 =pflege — haigeteravitus.
 =ſelforge — haigete hingehoid.
 Kreatur — kreatuur.
 =gefühl — kreatuuritunne.
 Kreuz — rist.

Kreuzbrüder — ristivennad.
 =erhöhung — ristiülendus; ristil-ülendus.
 =erfindung — ristileid.
 Kreuzesfeste — risti särapäh.
 =tod — risticurm.
 =zeichen — ristemärk.
 Kreuzfahrer — risticõitja.
 =nimbus — risti särpärg.
 =gang — ristikäik.
 Kreuzigung Christi — Kristuse ristilöömine.
 Kreuznoten — ristsõlm.
 =orden — ristiordu.
 =ritter — ristirüütel.
 =schwester — risti-õed.
 =träger — ristikandja.
 =weg — ristitee.
 =zug — risticsõda.
 Krieg, heiliger — püha sõda.
 Kriegsgottheit — sõjajumalus.
 Krippe — sõim.
 Kriterium — kriteerium.
 Kritizismus — krititsism.
 Kronleuchter — kroonlühter.
 Kreuzfix — krutsifiks, ristilöödu kuju.

Laie — võhik; ilmik.
 Laienaltar — ilmikualtar.
 =beichte — ilmikupiht.
 =bruder — ilmikvend.
 =bund — ilmikulit.
 =christentum — ilmikukristlus.
 =investitur — ilmikrütüts, -investi-
 tuur.
 =kisch — ilmikukarikas.
 =kommunion — ilmiku-armulaud.
 =mission — ilmikumisjon.
 =orden — ilmikuordu.
 =priester — ilmikpreester.
 =schwester — ilmikõde.
 =taufe — ilmikristimine.
 Lamaismus — lamaism.
 Lamm Gottes — Jumala tall.
 Landbischof — maapiiskopp.
 Landesgottheit — maajumalus.
 =herr — maahärra, maaisand.
 Landesherrliches Kirchenregiment — kiriku-
 valitsus.
 — Patronat — maaisandlik patronaat.
 Landeskirche — maakirik.
 Langmut — pikkmeel.
 Langschiff — pikilööv.
 Laobijenerbriefe — kirjad laodikealas-
 tele.
 Laren — laarid.
 Laster — pahe.
 =katalog — pahedenimestik.
 Lateransynode — lateraansinod.
 Latitudinariismus — latitudinarism.

Krypte — krüpt.
 Kryptiker — krüptik.
 Kryptokalvinist — krüptokalvinist, salakalvi-
 nist.
 Kryptokatholik — krüptokatolik, krüpto-
 katoliiklane.
 Kulturethik — kultuureetika.
 =feindschaft — kultuurivaenulisuus.
 =kampf — kultuurvõitlus.
 =wissenschaft — kultuurteadus.
 Kultus — kultus.
 =freiheit — kultusevabadus.
 =mystik — kultusemüstika.
 =tätte — kultusekoht.
 Kunst — kunst.
 =andacht — kunstpilvus.
 Künstlermoral — kunstnikumoraal.
 Kurialismus — kurialism.
 Kurie — kuuria.
 κύριε ἐλέησον — küürie eleison, Issand
 halasta.
 Küster — köster.
 Kybernetik — küberneetika.
 Kyrios (Κύριος) — Issand.

L.

Laubhüttenfest (σκηνοπηγία) — lehtmaja-
 depüha (telkide kokkupanek).
 Lazaristen — latsaristid.
 Lazarusorden — laatsaruseordu.
 Laksismus — laksism, kõlbluselõtvus.
 λαύρα (λαβρα) — laura.
 Leben, ewiges — igavene elu.
 Leben Jesu — Jeesuse elu.
 Lebendigkeit Gottes — Jumala elusus
 Lebensabend — eluõhtu.
 =alter — eluiga.
 =anschauung — eluvaade.
 =baum — elupuu.
 =busch — eluraamat.
 =efel — elutükkus.
 =ende — elulõpp.
 =gefühl — elutunne.
 =geist — eluvaim.
 =ideal — eluideaal.
 =kraft — elujõud.
 =frau — elurohi.
 =norm — elunorm.
 =not — eluhäda.
 =pfad — elurada.
 =reform — elureform.
 =versicherung — elukindlustus.
 =wasser — eluvesi.
 =wert — eluväärtus.
 =ziel — elu-eesmärk.
 =zweck — elu-otstarve.
 lectores — lugejad.
 Legatitüt — legaalsus, seaduslikkus.
 Legat — legaat, saadik, volinik.

Legende — legend, vagajutt.
 Legitimation — legitimatsioon, seadusepä-
 rastus; tunnistus.
 Lehnseid — läänivanne.
 Lehramt — õppeamet.
 Lehrbarkeit (der Religion) — (religiooni)
 õpetatavus.
 Lehre — õpetus.
 Lehrer — õpetaja.
 Lehrfreiheit — õpetusevabadus.
 Lehrlingsheim — õpilastekodu.
 Leib — ihu.
 Leibesnot — ihuhäda.
 Leibsorge — ihumure.
 Leiche — surnukeha.
 Leichenbestattung — surnumatmine.
 =lieder — surnulaulud.
 =rede — matusekõne.
 =schau — surnuvaatlus.
 =schmaus — peied, matused.
 =verbrennung — surnute põletamine.
 Leichsinn — kergemeel.
 Leiden — kannatus.
 Leidenschaft — kirg.
 Leidensgeschichte — kannatuselugu.
 =feld — kannatusekarikas.
 =weisagung — kannatuse ennustus.
 Lectionen — lugemised.
 Leprosenhäuser — pidalitõbiste-majad.
 Lejer — lugeja; lugija.
 Lesung — lugemine.
 Leuchter — lühter.
 Leviathan — leviaatan.
 Levit — leviit.
 Liberalismus — liberalism.
 Libertiner — libertiinid.
 liberum arbitrium — vaba tahe.
 Licht — valgus.
 =freunde — valgusesõbrad.
 Liebe — armastus.
 Liebesgaben — armastuseannid.
 =mahl — armastuse-söömaaeg.

Liebestätigkeit — armastusetegevus.
 Lieblosigkeit — armastusetus.
 Litaveila — litancia.
 Litterartrit — literaarkriitika, kirjanduse-
 arvustus.
 litterae apostolicae — apostlikud kirjad.
 =canonicae — kanoonilised kirjad.
 Liturgie — liturgia.
 Liturgif — liturgika.
 liturgische Bücher — liturgilised raama-
 tud.
 =Farben — liturgilised värvid.
 =Geräte — liturgilised nõud, l. riistad,
 l. astjad.
 =Lectionen — liturgilised lugemised.
 liturgischer Gesang — liturgiline laul.
 =Gottesdienst — liturgiline jumalatee-
 nistus.
 liturgisches Gebet — liturgiline palve.
 Lobgesang — kiidulaul, kiituslaul.
 =opfer — kiitusohver.
 Logia — logia.
 Logik — loogika.
 Logolatrie — logolaatria.
 Logos — logos, sõna.
 =christologie — logose kristoloogia.
 λογοςτης — logoteet.
 Lohn — tasu, palk.
 Lollarden — lollárdid.
 Los — liisk; osa, saatus.
 Losgeld — lunaraha.
 Loskaufung — lahtiost.
 =sprechung — lahtimõistmine.
 Lüge — vale.
 Lufasevangelium — Luuka evangeelium.
 Lust — lõbu, mõnu.
 Lustration — lustratsioon.
 Lutheraner — luterlane.
 lutherisch — luterlik.
 lutherische Kirche — luteriusu kirik, luter-
 lik kirik.
 Luthertum — luterlus, luteri usk.

M.

Macht — võimus, võim.
 =bissen — võimuosake.
 =gegenstände — võimuesemed.
 =idee — võimuidee.
 =stoff — võimu-aine.
 =vorstellung — võimukujutus.
 Mädchenzucht — neidudekaitse.
 Magdalenerinnen — magdaleenlased.
 Magdalenium — magdalenium.
 Magie — maagia, nõidus.
 Magier — maag, tark, nõid, võlur.
 Mahlzeit — söömaaeg.

Mährische Brüder — Määri, Määrimaa,
 Moraavia vennad.
 Maianacht — maipalvus, -hardus.
 Maibaum — mei [-u].
 Majestäät (Gottes) — (Jumala) majesteet.
 majoritärer Streit — majoristlik tüli.
 Majorität — majoriteet; enamus, enamik.
 Majuskelhandschrift — majuskelkäskiri,
 suurtäheline käskiri.
 Mattabäer — makabeid.
 Malechibuch — Malakia raamat, Maleahhi
 raamat.
 Malerei — maalimine.
 Mammion — mammon.

Mammonsdienstler — mammona teener.
 Mana — maana, võim.
 Manichäer — maanilane.
 Manichäismus — maniheism.
 Manna — manna.
 Männerweihe — meestepühitsemine.
 Mantil — mantika, ennustuseoskus.
 Märchen — muinasjutt.
 Marcionitismus — martsionitism.
 Marianer — maarjalased, mariaanid.
 Marienbild — maarjapilt.
 =erscheinung — Maarja ilmumine.
 =fest — maarjapäev.
 =heim — maarjakodu.
 =kult — maarjakultus.
 =legend — maarjalegend.
 =religion — maarjausund.
 =verehrung — Maarja austus.
 Marineseelsorge — mereväe-hingehoid.
 Markusevangelium — Markuse evangeelium.
 Maroniten — maaronlased, maroniidid.
 Marthaftiftung — marta-asutis.
 Märtyrer — märter, veretunnistaja.
 =aktien — märtri-, veretunnistaja-aktid.
 =beste — märtri-, veretunnistaja-pühad.
 Martyrium — martüürium, veretunnistus.
 Martyrologium — martüroloogium.
 Massenpsychologie — mässipsühholoogia.
 Mäßigkeit — parajus; mõõdukus.
 Materialismus — materialism.
 Materie — mateeria, aine.
 Patriarchat — patriarhaat.
 Matthäusevangelium — Matteuse evangeelium.
 Mauritiusorden — Maurituse ordu.
 Mazdeismus — masdeism.
 Mazedonianer — makedooniuslased.
 Mazedonianismus — makedonianism.
 Mechitaristen — mehhtaristid, mehhtaarlased.
 Meditation — meditatsioon; mõtiskelu; vaikne palve.
 Mediziner — tark, arst.
 Meerdrache — merimadu.
 Megalithgräber — megaliithauad.
 Meineid — valevanne.
 Melchiten — melikiidid, meliklased.
 melitaanilise Schisma — meletsiaanlik shisma.
meniala (Monatbuch) — minea.
 Mennoniten — mennoniidid, mennolased.
 Mensch — inimene.
 Menschenliebe — inimesarmastus.
 =opfer — inimohver.
 =sohn — inimespoeg.
 =tum — inimus.
 Menschheit — inimkond.
 =kind — inimlaps.
 Menschlichkeit — inimlikkus.

Menschwerdung — inimestumine, inimeseks saamine.
meritum — teene.
 — *de condigno* — kasavuseteene.
 — *de congruo* — kohasuseteene.
 Messe — missa, mess.
 messianische Erwartung — Messia ootus.
 Messianität Jesu — Jeesuse messiaansus.
 Messias — Messias.
 =bewußtsein Jesu — Jeesuse messiateadvus.
 Messopfer — missaohver, messiohver.
 Metabolismus — metabolism.
 Metamorphose — metamorfoos, moone [moonde].
metavoia — meelearandus, patukahetusus.
 Metaphysik — metafüsika.
 Metempsychose — hingeranne.
 Metempsychosis — ihuranne.
 Methode — meetod.
 Methodismus — metodism.
 Methodisten — metodistid.
 Metriarchat — patriarhaat.
 Metropolit — metropoliit.
uia qvovs — üheloomus.
 Michabuch — Miika raamat.
 Michael (Engel) — Miikael.
 Midrasch — kirja-uurimine, midraš.
 Mikrokosmos — mikrokosmos.
 Militärgesellschaft — sõjaväe-vaimulik.
 =seelsorge — sõjaväe-hingehoid.
militia Christi — Kristuse sõjavägi.
 Minderbrüder — minoriidid, vähemad vennad.
 Ministrant — missateener, ministrant.
 Minnesinger — minnesinger.
 Minoriten — vt. Minderbrüder.
 Minuskelhandschrift — minuskelkäsikiri
 vähikäheline käsikiri.
 Miserehe — sega-abelu.
miser cordia — kaastunne, halastus.
 Missa — vt. Messe.
 Missale — missaraamat, missaal.
 Mission — misjon.
 Missionär — misjonär.
 Missionsarzt — misjoniarst.
 =blätter — misjonilehed.
 =gesellschaft — misjoniselts.
 =institut — misjoni-instituut, -asutis.
 =Kirche — misjonikirik.
 =priester — misjonipreester.
 =schwester — misjoniõde.
 =seminar — misjoniseminar.
 =verein — misjonühing.
 =zeitung — misjonajakiri.
 Missiv — missiiv.
 Mithraereligion — Mithra usund.
 Mitleid — kaastunne.
 Mitra — miitra, piiskopimüts.
 Mittelung — vahe-ese.

Mittelwesen — vaheolevus.
 Mittler — vahendaja, vahemees.
 Modalismuus — modalism.
 Modalisten — modalistid.
 Modalität — modaalsus.
 Modernismuus — modernism.
 Modernisteneid — modernisti(de)vanne.
 Mohammedanismuus — muhamedanism.
 Molokanen, молоканы — molokaanid.
 молчалник — vaikur.
 Monade — monaad.
 Monadenlehre — monaadiõpetus.
 Monadologie — monadoloogia.
 Monarchianer — monarhiaanid.
 Monarchianismuus — monarhianism.
 Mönch — munk.
 Mönchsgelübde — mungatõotus.
 -fleidung — mungariietus, -rõivastus.
 -orden — mungaordu.
 -regeln — mungajuhised, -reeglid.
 -schrift — mungakiri.
 -schule — mungakool.
 Mönchtum — mungaseisus, mungaelu;
 munkus.
 Mönchweihe — mungapühitsus.
 Mondgott — kuujumal.
 -verehrung — kuu-austus.
 Monismuus — monism.
 Monisten — monistid.
 Monogamie — monogaamia, üksik-abielu.
 Monogramm Christi — Kristuse monogram.
 Monolatrie — monolaatria, ainujumala-teenistus.
 Monophyiten — monofüsiidid.
 Monophyitismuus — monofüsitism.
 Monopolchristentum — monopolkristlus.
 Monoteismuus — monoteism, ainujumalalus.
 Monotheleiten — monoteleedid.
 Montanismuus — montanism.
 Moral — moraal, kõlblus.
 moralischer Gottesbeweis — moraalne jumalatõestus.

Moralität — moraaus; moraliteet.
 Moralphilosophie — moraalifilosoofia.
 -statistik — moraalstatistika.
 -theologie — moraalteoloogia.
 -unterricht — moraali-, kõlbluseõpetus.
 Mord — tapmine, tape.
 -hühne — tappelepitus.
 Morgenandacht — hommikupalvus.
 -land — hommikumaa, ida.
 morgenländische Kirche — hommikumaa kirik, idamaa kirik.
 Morgenröte — koit.
 -stern — koidutähk.
 Mosaismalerei — mosaiikmaalimine.
 Mosaismus — mosaism.
 Moschee — mosée.
 Mosesbücher — Moosese raamatud.
 -lied — Moosese laul.
 -sagen — Moosese õnnistus.
 Motiv — motiiv, aje, põhik, põhjend.
 Musierfrommer — näidisvaga.
 Mutter Gottes — Jumalaema.
 -kirche — emakirik.
 Mutterchaft — emadus.
 μύρον — salv.
 Myrre — mürr.
 mystagogische Theologie — müstagoogiline teoloogia.
 Myrte — müst.
 Mysterienkult — müsteeriumikultus.
 Mysterium — müsteerium, saladus.
 Mystik — müstika.
 Mystiker — müstik.
 mystische Erklärung — müstiline selletus.
 -Bereinigung — müstiline ühendus.
 -Verfengung — müstiline vajumus.
 Mystizismus — müstitsism.
 Mythen — müüdid.
 -forschung — müütide uurimine, m. uurimus.
 -märchen — müütmuinasjutt.
 Mythologie — mütooloogia.

N.

Naaffener — naassenid, maokummardajad.
 Nachahmung Jesu — Jeesuse järeleaim.
 nachapostolisches Zeitalter — pärastapostlik ajajärk.
 Nachfolge Christi — Kristuse järelkäimine, Kr. jälgimine.
 Nächstenliebe — ligimesearmastus.
 Nächster — ligimene.
 Nacht, heilige — püha õõ.
 -mahl — õine söömaaeg.
 Naivität — naiivsus, lapselikkus.
 Name — nimi.
 Namen Gottes — Jumala nimed.

Namengebung — nimeandmine.
 -glaube — nimeusk.
 Namenstag — nimepäev.
 Namenszauber — nimenõidus.
 Narrenkirchweih — vastla-laupäev.
 Narthex — narteks.
 Nasaräer — nasarlane.
 Nasiräer — nasiir, nasirlane.
 natalis dies — sünnipäev.
 Nationalkirche — rahvuskirik.
 -religion — rahvusund.
 Naturalismuus — naturalism.
 Naturbegehung — loodusehingestus.

Naturdienst — looduseteenistus.
 =erfennen — loodusetunnetus.
 =gefeyte — looduseadused.
 =gottheiten — loodusejumalused.
 natürliche Gotteserkenntnis — loomulik jumalatummetus.
 — Religion — loomulik usund.
 — Schöpfungsgeschichte — loomulik loomis-
 lugu.
 — Theologie — loomulik teoloogia.
 Naturphilosophie — natuurfilosoofia.
 =religion — looduseusund.
 =völker — looduserahvad.
 =wissenchaft — loodusteadus.
 Nazaräerevangelium — natsareenide evan-
 geelium.
 Nebenamt — kõrvalamet.
 =gottesdienst — kõrvaljumalateenistus.
 negative Theologie — negatiivne teoloogia.
 Nehemiabuch — Nehemia raamat.
 Reid (der Götter) — (jumalate) kadedus.
 Nekrokaufie — surnutetuhastus.
 Nekrolatrie — surnuteteenimine.
 Nekrologie — nekroloogia, koolnute ni-
 mestik.
 Nekromantik — nekromantika, koolnute
 ennustus.
 Neokatholiken — neokatoliigid, uskato-
 liiklased.
 Neophyten — neofüüdid, vastristitud.
 Neoplatonismus — neoplatonism.
 Neoprotestanten — neoprotestandid.
 Nepotismus — nepotism, unupoja-politika.

Nestorianer — nestoriaanid; nestoorius-
 lased.
 Neupostoliker — uusapostoolik.
 Neubefehrer — vastpöördunu.
 Neubuddhismus — uusbuddism.
 Neues Testament — Uus Testament.
 Neufriesianismus — uusfriesianism.
 Neugeborener — vastsündinu.
 Neujahr — uusaasta.
 Neufalvinismus — uuskalvinism.
 Neufantianismus — uuskantianism.
 Neumond — noorkuu.
 Nichts — ei miski.
 Nichtse — vt. Götzen.
 Nihilismus — nihilism.
 Nikolaiten — nikolaiidid.
 Nirvana — nirvaana.
 Nizänium (*Constantinopolitanum*) —
 Nikea usutunnistus.
 Nominalismus — nominalism.
 Nomokanon — nomokaanon.
 Nomophylax — nomofüülaks, sekretär.
 Normbewußtsein — normiteadvus.
 Normen, sittliche — kõlblised normid.
 Normgefühl — normitunne.
 Normwidriges — normivastane.
 Notlüge — hädavale.
 Nottaufe — hädaristimine.
 Novatianer — novatsiaanid, novatsiaanus-
 lased.
 Nuntius — saadik, käskjalg.
 Nützlichkeitssmoral — kasulikkusemoraal.
 Nymphen — nümfi.

O.

Obadjabuch — Obadja raamat.
 Obedienz — sõnakuulelikkus, sõnavõtlik-
 kus.
 Oberkirchengericht — ülem-kirikukohus.
 =kirchenkollegium — ülem-kirikukollee-
 gium.
 =kirchenrat — ülem-kirikunõukogu.
 =kirchenvorsteher — ülem-kirikueestseisja.
 =kirchenversteheramt — ülemkirikueest-
 seisja-amet.
 Oberkonsistorium — ülemkonsistorium.
 Oberpfarrer — ülemkirikuõpetaja, ülem-
 pastor.
 Oblate — oblaat, armulaua-leib.
 Oblation — ohvritoomine.
 Ode Salomos — Salomoni ülemlaul.
 Offenbarkeit — ilmutatus.
 Offenbarung — ilmutus.
 Offenbarungsglaube — ilmutuseusk.
 =gottheit — ilmutusejumalus.
 =träger — ilmutusekandja.
 =trinität — ilmutusekolmainus.
 offene Schuld — avalik süü.
 öffentliche Beichte — avalik piht, a. paht.

Offertorium — offertoorium.
 officium — ametikohustus.
 Ohrenbeichte — kõrvapiht.
 olzovoila — majapidamine.
 olzovoios — majapidaja.
 Okkasionismus — okkasionism.
 Okkultismus — okkultism.
 Oktateuch, *ὀκτατεύχος* — oktateuh.
 Oктае — oktaav.
ὀκτώηχος — oktoih.
 õikumenijhes Konzil — oikumeeniline, üld-
 maailmne kirikukogu.
 — Patriarchat — patriarhaat.
 — Symbol — sümbol.
 ökonomische Trinität — oikonomiline tri-
 niteet.
 Õkzident — läänemaa, õhtumaa.
 Ölbaum — õlipuu.
 Ölberg — õlimägi.
 Ölbergkatakomben — õlimäe-katakombid.
 Ölmesse — õlimissa.
 Ölperfer — õliohver.
 Öl sakrament — õlisakrament.
 Öl salbung — õliga salvimine.

Õlveitse — õlipühitus.
 olympische Götter — Olümpia jumalad.
 Omnipotenz — kõikvõimsus, omnipotentsus.
 ὀμοφορίον — omofoorion.
 Ontologie — ontoloogia, olemisõpetus.
 ontoloogischer Gottesbeweis — ontoloogiline
 jumalatõestus.
 opera supererogationis — ülemäärased
 teod.
 Opfer — ohver, uri [urja].
 =fleisch — ohvrihiha.
 =gaben — ohvriannid.
 =gang — ohvrikäik.
 =kult — ohvrikultus.
 =mahzeit — ohvri-söömaaeg.
 =pfennig — ohvripenning, ohviraha.
 =religion — ohvrireligioon, ohvriusund.
 =ritus — ohvririitus, ohvritavand.
 =schau — ohvrivaatlus.
 =stätten — ohverduspaigad.
 =stod — ohvripost, kirikupakk.
 =tod Christi — Kristuse ohvrisurm.
 Opferung — ohverdamine, ohverdus.
 Opfitten — ofiidid, madulased.
 Optimismus — optimism.
 opus operatum — teostatud tehe.
 Orakel — oraakel, ennustis.
 Oranten — orandid.
 ὀρατήριον — horaarion.
 Oratorianer — oratoriaanid, oratoorlased.
 Oratorium — oratoorium.
 Orden — ordu.
 Ordensbruderschaft — orduvennaskond.
 =gelübde — ordutõotus.

Paccanaristen — pakkannaristid.
 Päderastie — pederastia, poisipilastus.
 Pädobaptismus — pedobaptism, lasteris-
 timine.
 Paganismus — paganism, paganus.
 Pagoden — pagoodid.
 Paleographie — paleograafia.
 Palimpfest — palimpsest.
 Palingenesie — taassünd.
 Pallium — pallium.
 Palmarum — palmipuude-püha.
 Palmensynode — palmipuude-püha sinod.
 Palmsonntag — palmipuude-püha.
 Panentheismus — panenteism.
 Panhagia — panhaagia.
 Pantošmismus — pankosmism.
 Panlogismus — panlogism.
 παννύχις — pannühiid.
 Pantheismus — panteism.
 Papalismus — papalism.
 Papiasmus — papism.
 Papi — paavst.
 =briefe — paavstikirjad.

Ordensgenerat — ordukindral.
 =gesellschaften — orduseltsid.
 =häufer — ordumajad.
 =recht — orduõigus.
 =tracht — ordurüü.
 Ordinariat — ordinaariuse-amet, ordina-
 riaat.
 ordinarium missae — missa eelarve.
 Ordination — ordinatsioon, ametisse-
 pühitsemine.
 Ordinationsgelübde — ordinatsioonitõotus.
 ordo salutis — päästekord, õndsusekord.
 Orenda — orenda, võim.
 Organist — organist.
 Orgel — orel.
 orgiastischer Kult — orgiastiline kultus.
 Orient — orient, ida, hommikumaa.
 orientalische Kirchen — hommikumaa-kiri-
 kud, idakirikud.
 Orpheismus — orfeism.
 Orthodoxie — ortodoksia, õigeusklikkus.
 Ortsgötter — kohajumalad.
 osculum pacis — rahu suudlus.
 Osiandrischer Streit — Osiandri tüli.
 Osterfasten — ülestõusmispüha-paast.
 =fest — ülestõusmispüha, lihavõtte-
 püha.
 =lamm — paasatall.
 Ostern — ülestõusmispühad, lihavõtte-
 pühad.
 Osterspiele — vt. Passionsspiele.
 Ostjordanland — Ida-Jordanimaa.
 Ostraka — ostrakonid, kild-ürikud.
 Oxfordbewegung — oksfordilikumine.

P.

Papstbuch — paavstiraamat.
 =katalog — paavstidekataloog.
 =krönung — paavstikroonimine.
 päpstliche Armee — paavsti sõjavägi.
 =Messe — paavstimissa.
 päpstlicher Orden — paavstiordu.
 =Schutz — paavstlik kaitse.
 =Segen — paavsti õnnistus.
 päpstliches Recht — paavsti õigus.
 Papstmesse — paavstimissa.
 Papsttum — paavstlus.
 Papstwahl — paavstivalimine.
 Papyrus — papüürus.
 Parabel — paraabel, tähendamissõna,
 mõistujutt.
 Paradies — paradiis.
 Paradiesesmythos — paradiisimüüt.
 Paraklet — eestkostja, parakleet, Püha
 Vaim.
 Parallelismus — parallelism.
 Parasche — vt. Peritope.
 Parochie — kihelkond, kirikkond.
 παροΐκια (παρεμνια) — paröömia.

Partifularität — partikulaarsus.
 Partitur — partituur.
 Parusie — paruusia, taastulek.
 Пасха (Пасх) — paasapäha.
 пасхалия — pashaalia.
 Passahlamm — paasatall.
 Passion — kannatus, passioon.
 Passionisten — passionistid.
 Passionsandacht — kannatusaja palvus.
 =musik — kannatusaja muusika.
 =säule — kannatussammas.
 =sonntag — kannatusaja pühapäev.
 =spiele — kannatusaja mängud.
 =stationen — kannatusjärgud.
 =woche — kannatusnädal.
 =zeit — kannatusaeg.
 παστοφόριον — pastoor(ion).
 Pastor — pastor, kirikuõpetaja, karjane.
 Pastoralbriefe — pastoraal-, karjasekirjad.
 =konferenz — pastoraalkonverents.
 =medizin — pastoraalmeditsiin.
 =theologie — pastoraalteoloogia, tegelik usuteadus.
 Pastorenkirchentum — kirikuõpetajate kirikus.
 pater — paater, isa.
 Pater noster — Meie Isa, issameie.
 patres apostolici — apostlikud isad.
 Patriarchat — patriarhaat.
 patrimonium Petri — Peetruse pärandus.
 Patripassianismus — patripassianism.
 Patristik — patristika.
 Patron — patroon.
 Patronat — patronaat.
 Paulicianer — paulikiaan.
 Pauliner — pauliin, pauluslane.
 Paulinismus — paulinism.
 Paulusakten — Pauluse aktid.
 =briefe — Pauluse kirjad.
 =christentum — paulusekristlus.
 pax Dei — Jumala rahu.
 pax vobiscum — rahu olgu teiega.
 peccatum — patt.
 Pedalion — pedaal(ion).
 Pektoraltheologie — pektoraalteoloogia, südamateoloogia.
 Pelagianischer Streit — Pelagiuse tüli.
 Penaten — penaadid.
 Pentateuch — pentateuh.
 πεντεκοστάριον — pentekostaar(ion).
 Perfektibilität des Christentums — kristluse täiuslikkus.
 Perikopen -- perikoobid.
 περιουσίας — perioodut.
 Peripatetiker — peripateetik.
 Peristerium — peristeerium.
 Person Christi — Kristuse isik.
 Personalismus — personalism.
 persönliche Religion — isiklik religioon.
 Persönlichkeit — isedus, isiksus.

Pessimismus — pessimism.
 Petrobrusianer — petrobrusiaan.
 Petrusakten — Peetruse aktid.
 =apokalypse — Peetruse ilmutamise raamat.
 =briefe — Peetruse kirjad.
 =evangelium — Peetruse evangeelium.
 =fest — peetrusepäha, peetripäev.
 Pflaffe — papp.
 Pflammentum — paplikkus.
 Pfarramt — pastoriamet, kirikuõpetajamet.
 Pfarrarchiv — kirikkonna arhiiv.
 =bibliothek — kirikkonna raamatukogu.
 Pfarre — kirikkond, koguduskond, kogudus.
 Pfarreinkommen — kirikkonna sissetulekud.
 Pfarrer — vt. Pastor.
 =bildung — pastorite ettevalmistus.
 =konferenz — kirikuõpetajate konverents.
 Pfarrerskandidat — pastorikandidaat.
 Pfarrertag — pastoritepäev, õpetajapäev.
 =verein — pastoriteühing.
 =weifen — pastorite vaeslapsed.
 =witwen — pastorite lesed.
 Pfingsten — nelipühad.
 Pfingstbewegung — nelipühaliikumine.
 =konferenzen — nelipühakonverentsid.
 =spiele — nelipühamängud.
 Pflanzenverehrung — taimede austus.
 Pflicht — kohus [kohuse], kohustus.
 Pflichtentollision — kohuste kokkupõrge, kohuste kollisioon.
 Pflichtverletzung — kohuserikkumine.
 Phänomenalismus — fenomenalism.
 Pharisäer — variser.
 Philanthropie — filantroopia, inimesearmastus.
 Philippenerbrief — kiri filiplastele.
 Philippiner — filiplane.
 philoxalia — kauniarmastus.
 Philosophie — filosoofia.
 Physikotheologie — füüsikoteoloogia.
 Pietät — pieteet, aukartus.
 Pietismus — pietism.
 Pilatusakten — Pilaatuse aktid.
 Pilger — palverändaja.
 =hütte — palverändaja-hurtsik.
 =mission — palverändaja-misjon.
 =väter — palverändajate vanem.
 Pilgrim v. Pilger.
 Pisteologie — pisteoloogia, usuõpetus.
 πίστις — usk.
 Plage — nuhtlus, vaev.
 Planetenverehrung — planeetide austus.
 Plastik, religiöse — religioosne plastika.
 Platonismus — platonism.
 Plenarkonzil — täiskontsiil.
 Pleroma — pleeroma, täius, küllus.

- Pliniusbriife — Pliinuse kirjad.
 Pluralism — pluralism.
 Plutonism — plutonism.
 Pneuma, *πνεύμα* — vaim, pneuma.
 Pneumatik — pneumaatik, vaimlane, vaimukandja.
 Pneumatomachen — vaimuvõitlejad.
poenitentiaria — patukahetsus, patukaristus, meeeparandustöö.
 Poesie, religioöse — religioosne poeesia, r. luule.
 Polemik — poleemika, pealetungi-õpetus.
 Polydämonism — polüdemonism.
 Polyteon — polüteon.
 Polygamie — polügaamia, mitmenaisepidamine.
 Polyglotte — polüglott.
 Polytheism — polüteism.
 пономарь — kellamees.
 positiivne Religion — positiivne religioon.
 — Theologie — positiivne teoloogia.
 Positiivism — positivism.
 Postille — postill.
 Postulat — postulaat.
 ποτηριον — karikas.
 Präadamiten — preadamiidid.
 Präanimism — preanimism.
 Prädestination — predestinatsioon, ettemääramine.
 Prädestinationstheorie — predestinatsiooni-, ettemääramis-õpetus.
 Prädeterminism — predeterminism.
praecepta Dei — Jumala käsud.
praefatio — prefatsioon.
 Präexistenz — preeksistents.
 Pragmatism — pragmatism.
 prähistorische Religion — eelajalooline religioon e. usund.
 praktische Theologie — praktiline teoloogia, tegelik usuteadus.
 Prälat — prelaat, kõrgem vaimulik.
 Prämonstratenser — premonstraatlased.
 prästabilierte Harmonie (Zeibniz) — prestabileeritud harmoonia.
 Prästabilism — prestabilism.
 Präsenz Gottes — Jumala etteteadmine, prestsients.
 Prediger — jutlustaja.
 — buch — jutlustajaraamat.
 — mōnch — jutlustajamunk.
 — schule — jutlustajatekool.
 — seminar — jutlustajateseminar.
 Predigt — jutlus.
 — amt — jutlustaja-amet.
 — gottesdienst — jutlus-jumalateenistus.
 — stuhl — kantsel, räästool.
 — theorie — jutlusteooria.
 Presbyter — presbüter, vanem.
 Presbyterianverfassung — presbüteriaalkord.
- Presbyterianer — presbüterlane.
 presbyterianische Allianz — presbüterlik allianss.
 Presbyterium — presbüteerium.
 Priester — preester.
 — ehe — preestri-abielu.
 Priesterin — preestrinna.
 Priesterföder — preestriteseadustik.
 — orden — preestriteordu.
 — seminar — preestriteseminar.
 — tracht — preestriüü.
 Priestertum — preesterlus, preesterkond, preestriseisus, preestriamet.
 Priesterverehrung — preestriaustus.
 Primat — primaat.
 primitive Religion — primitiivne religioon.
 Prinzip — printsip, põhimõte.
 Privatbeichte — erapiht, erapaht.
 — kommunion — erakommunioon, erarmulaud.
 — messe — eramissa.
 Probabilism — probabilism.
 Probepredigt — proovijutlus.
προζέλευρον — eeslaul.
 Prolog — proloog.
 Prophet — prohvet.
 Prophetentum — prohvetlus.
 Propst — praost.
 Profelyten — proslüüdid.
προσφορά — prosfora, armulaua-leib.
 Protestant — protestant.
 Protestantenbibel — protestandipiibel.
 — blatt — protestandileht.
 — bund — protestandiliit.
 — edikt — protestandiedikt.
 — gesangbuch — protestandi-lauluraamat.
 — verein — protestandiühing.
 protestantische Kirche — protestandi kirik.
 Protestantismus — protestantism.
 Protevangelium — esik-evangelium.
πρόθεσις — annilaud, anniruum.
 Protodiakon — esikdiakon.
 Protopresbyter — esikpresbüter.
πρωτοσύγγελος — protosüngel.
 Provinzialbriife — provintsiaalkirjad.
 Profession — protsessioon, palverong.
 Prüfung — katsumine.
 Psalm — laul, psalm.
 Psalter — Taaveti lauluraamat, psalter.
 Pseudepigraph — vale-epigraaf.
 pseudohistorische Dekretalien — vale-Isidori dekretaalid.
 Pseudoklementinen — valeklementiinid.
ψυχή — hing.
 Psychiatrie — psühhiaatria.
 Psychiker — psüühik.
 Psychoanalyse — psühhooanalüüs.
 Psychologie — psühholoogia.
 Psychopathologie — psühhopatoloogia.
 Psychophysik — psühhofüüsika.

Psychotherapie — psühhoteraapia.
Pubertät — puberteet.
Purgatorium — purgatoorium, puhastus-
tuli.

Puristen — puristid.
Puritaner — puritaanlane.
Pyramidentempel — püramiidtempel.

O.

Oseleth — koheleet, Koguja raamat.
Quadrage — kvadrageen, 40-päevaline
meeleparandus.
Quadragesima — kvadragesima, 6. püha-
päev enne ülestõusmispähi.
Quadragesimalfasten — kvadragesimaal-
paast.
Quadratſchrift — ruutkiri.
Quäfer — kveeker.
Qualität — kvaliteet, omadus, mihus.
qualitativ — kvalitatiivne, mihuslik.

Quantität — kvantiteet, kogus.
quantitativ — kvantitatiivne, koguslik.
Quartodezimaner — kvartodetsimaan.
Quellen, heilige — pühad allikad.
-kritik — allikakriitika.
questiones — küsimused.
questores eleemosynarum — almusejut-
lustajad.
Quietiner — kvietini.
Quietismus — kvietism.
Quintomonarchianer — kvintomonarhiaan.

R.

Rabbi — rabi.
Rabbiner — rabiin.
Rabbinerbibel — rabiinidepiibel.
Rabbinismus — rabinism.
Rachgier — nekk [neku].
Rachjudt — kättemaksuiha, tasuiha, tasu-
himu.
Radikalismus — radikalism.
Rangordnung (der Religionen) — (religioo-
nide) väärtusjärjestik.
Rajerei — määrtsemine, määratsus.
Raskolniken (раскольники) — raskolnikud,
shismaatikud.
Rat, der Höhe — vt. Synedrium.
Räte od. Ratſchläge, evangelische — evan-
geelsed nõuanded.
Rationalismus — ratsionalism.
Rauchaltar — suitsetamisaltar.
-faß — suitsetamisastja.
-opfer — suitsetamisohver.
Raumanſchauung — ruumikaemus.
Rausch — joovastus, joobumus.
Realität — reaalsus, tõelisus; realiteet,
tõsiasi.
Realpräsenz — reaalsus, tõeline juu-
resolu.
-prinzip — reaalsusprintsiip, tõeline põhi-
mõte.
Recht, kanoniſches — kanooniline õigus,
kirikuõigus.
-fertigung — õigeksmõistmine, õigustus.
-fertigungslehre — õigeksmõistu-õpetus.
-gläubigkeit — õigusklikkus.
Rechtsbewußtſein — õiguseteadvus.
-fähigkeit — õigusevõime.
-gleichheit — õigusevõrdsus.
-mittel — õigusevahend.
-philosophie — õigusefilosoofia.
-regel — õigusejuhik, õigusereegel.

Rechtſinn — õigusetunne, õiglusetunne.
-wirkung — õigusetoime.
rector ecclesiae — vt. Rektor.
Redemption — redempstioon, vabastamine,
lunastamine.
Redemptor — vabastaja, lunastaja.
Redemptoristen — redemptoristid.
Reduktion (der Feste, der Meſſen) — (pühade,
missade) vähendamine, vähendus.
Reformation — reformatsioon, usupuhas-
tus.
Reformationsfeſt — reformatsioonipüha,
usupuhaſtuse-püha.
Reformationsgeſchichte — reformatsiooni-
(-aja)lugu, usupuhaſtuse(-aja)lugu.
Reformationsrecht — reformimisõigus.
reformierte Kirche — reformitud kirik.
Reformfatholizismus — reformkatolitsism.
-konzil — reformkantsiil.
Regalien — regaalid.
-recht — regaalide-õigus.
-ſtreit — regaalide-tüli.
Regenbogenbibel — vikerkaarpiibel.
Regeneration — regeneratsioon, taassünd.
Regenmacheri — vihmategemine.
-ſicherung — vihmakindlustus.
-zauber — vihmanõidus, vihmavõlu.
Regesten — regestid.
regula fidei — usujuhis.
regula juris — õigusejuhik, õigusereegel.
Regulargeiſtliche (clerici regulares) — re-
gulaarsed vaimulikud.
regulierte Chorherren (canonici regulares)
— regulaarsed kanoonikud, koorihärrad.
Reich Gottes — jumalariik, Jumala riik.
Reichskirche — riigikirik.
Reimbibel — riimpiibel.
rein u. unrein — puhas ja roojane.
Reinigung — puhastamine, puhastus.

Reinigungseid — puhastusevanne.
 -feuer — puhastusetuli.
 -opfer — puhastuseohver.
 -ritus — puhastuseriitus, puhastuseta-
 vand.
 Reinkarnation — reinkarnatsioon, taasi-
 hastumine.
 Reizeprediger — rändjutlustaja, reisijutlus-
 taja.
 Refollekten — rekollektid.
 Relation — vahekord, seos, relatsioon.
 Relationen, bischöfliche — piiskopi-aruanded.
 Rekonstruktion — rekonstruktsioon, taas-
 tarindus.
 Rekonziliation — rekontsiliatsioon, taas-
 ühendus, lepitus.
 Recreation — värskendus, puhkus.
 Rektor, rector ecclesiae — õpetaja, abi-
 õpetaja.
 Refusation — keeldumine.
 Relativismus — relativism.
 Religion — religioon, usund.
 Religionsänderung (Konversion) — reli-
 gioonivahetus, usundivahetus.
 -edikt — religiooniedikt, usundiedikt.
 -eid — religioonivanne, usundivanne.
 -feindschaft — religioonivaenlus, usundi-
 vaenlus.
 -fond — religiooni-põhivara, usundi-
 põhivara.
 -freiheit — religioonivabadus, usundi-
 vabadus.
 -friede — religioonirahu, usundirahu.
 -geschichte — religioonilugu, usundilugu.
 religionsgeschichtliche Schule — religiooni-
 looline, usundilooline kool.
 Religionsgesellschaft — religiooniselts, usun-
 diselts.
 -gespräche — religioonivaidlused, usun-
 divaidlused.
 -krieg — religioonisõda, usundisõda.
 -kunde — religiooni- e. usunditundmine;
 religiooni- e. usunditeadus.
 -lehrbuch — religiooni-õpperaamat,
 usundi-õpperaamat.
 -lehre — religiooniõpetus, usundiõpetus.
 -philosophie — religioonifilosoofia, usun-
 difilosoofia.
 -psychologie — religioonipsühholoogia,
 usundipsühholoogia.
 -unterricht — religiooniõpetus, usundi-
 õpetus.
 -vereinigung — religioonide ühinemine,
 usundite ühinemine.
 -wissenschaft — religiooniteadus, usundi-
 teadus.
 -zwang — religioonisund, usundisund.
 religiös — religioosne.
 Religiosität — religioosus, usundlik-
 kus.

religiös-sozial — religioos-sotsiaalne, usun-
 dilis-sotsiaalne.
 Reliquien — pühad säilmed.
 Remonstrant — remonstrant.
 Renaissance — renessanss.
 Renegat — taganeja.
 renovatio — renovatsioon, uuendamine,
 uuendumine.
 Renuntiation — renuntsiatsioon, keeldu-
 mine.
 Reordination — taasordinatsioon.
 Repräsentation — representatsioon, esin-
 damine.
 Reprästationstheologie — ennistuseteo-
 loogia.
 reprobatio antecedens — eelnev repro-
 batsioon, e. hukkamõistmine, e. huka-
 tuselemääramine.
 -consequens — järgnev reprobatsioon,
 j. hukkamõistmine, j. hukatuselemäära-
 mine.
 Requiem — reekviem.
 reservatio mentalis — mõttepeetus.
 Reservation — reservatsioon, talendus.
 Reservationsprüfung, päpstliche — paavsti
 talendatud kirikuametid.
 reservatum ecclesiasticum — kiriklik ta-
 lend.
 Residenzpflicht — residentsikohustus, asu-
 koha-sund.
 Resignation — resignatsioon.
 Reskripte, päpstliche — paavsti reskriptid.
 Responatorium — resposoorium, vastulaul.
 Restaurationstheologie — restauratsiooni-
 teoloogia.
 restitutio in integrum — ennistamine,
 ennistus.
 Retter — päästja.
 Rettung — pääste.
 Rettungshäuser — päästemajad.
 Reue — kahetsus.
 Revolution — revolutsioon.
 Rex Judaeorum — juudalaste kuningas.
 Rügeba — rgveeda.
 Rhinbidion — lehvik.
 Richter — kohtumõistja, kohtunik.
 -buch — kohtumõistjate raamat.
 Richtungskirche — suundkirik.
 Rigorismus — rigorism.
 Ritual — rituaal, tavandik.
 -bücher — rituaaliraamatud, tavandiku-
 raamatud.
 rituale Romanorum — rooma rituaal,
 rooma tavandik.
 Ritualmord — rituaal-, tavandtape.
 Ritus — riius, kirikutavand.
 рѣса (рѣса) — rjasa, vaimulikukuub.
 Roß, heiliger — püha kuub.
 Römerbrief — kiri roomlastele.

Rõmische Kirckenprovinz — Rooma kiriku-
provints.
— Kurie — Rooma kuuria, paavsti õukond.
Rõmische Bistum — Rooma piiskopkond.
— Patriarchat — Rooma patriarhaat.
rõmisch-katholische Kirche — rooma-katoliku
kirik.
Rofe, die goldene — kuldroos.
Rofenfranz — roospärg, roosikrants, paater.
-bruderschaft — roospärglaste vennas-
kond, roosikrantslaste vennaskond.
-fest — roospärja- e. roosikrantsipüha.

Rofenmefse — roospärja- e. roosikrantsi-
missa.
Rofenkreuzer — roosiristlane.
Roßminianer — roßminiaan, roßmiinlane.
Rotes Kreuz — Punane Rist.
Rückfall — taaslange.
Rückichtslosigkeit — hoolimatus.
Ruhe — rahu, vaikus, tüünus.
Ruhmsucht — kuulsuseiha.
ruffische Kirche — vene kirik.
— Sekte — vene lahkusk.
Ruthbuch — Ruti raamat.

S.

Sabäismus — sabeism, täheteenistus.
Sabbath — sabat, hingamispäev.
Sabbatarier — sabbatlased.
Sabbatianer — sabbatilased.
Sabellianismus — sabellianism.
sacrificati — ohverdajad.
sacrificium — ohver.
sacrosanctus — pühim.
Sadduzäer — saduser.
Sage — saaga, muinaslugu.
Sagentreis — saagade-ring.
σακελλάριος — sakellaar.
σάκκος — sakkos (piiskopikuub).
Sakralgenossenschaft — püha seltsing.
Sakrament — sakrament.
sakramental — sakramentaalne.
Sakramentale, das — sakramentaal.
Sakramentalien — sakramentaalid, pühad
talitused.
Sakramentarium — sakramentaar(ium).
Sakramentsbruderschaft — sakramendi-
vennaskond.
-häuschen — sakramendiorb [-orva].
-freit — sakramenditüli; vt. Taberna-
kel.
Saktrarium — pühamu; vt. Tabernakel.
saktrieren — pühitsema, pühendama.
saktrifizieren — ohverdama.
Saktrileg — pühadusehävi.
Saktrifian — sakristaan; vt. Küster.
Saktrifitei — käärkamber.
Saktrifikation — sekularisatsioon.
Saktrifikanoniker — sekulaarkanoonik.
salben — võidma, salvima.
Salböl — vt. Chrisma.
Salbung — võidmine, salvimine.
Salejaner — saallased.
Salvatororden — päästeordu.
Samaritaner — samariit.
Samariterverein — samariitideühing.
Samkara — samkara.
Samkhyaphilosophie — samkjafilosoofia.
Samsara — samsara.
Samuelisbücher — Saamueli raamatud.
Sanctu Anna — Püha Anna.

Sancta Maria — Püha Maarja.
Sanctus — vt. Heilige, der.
Sanfedisten — sanfedistid.
Sanftmut — mahedus.
Sanhedrin — vt. Synedrium.
Sanktion der Kirchengesetze — kirikusea-
duste jõustus, k. sanktsioon.
Sarabaiten — sarabaiidid.
Sarkophag — sarkofaag, kivikirst.
Satan — saadan.
Satanismus — satanism.
Satisfaktion — rahuldus, satisfaktsioon.
Saturnalien — Saturnaalid, Saturni pühad.
Säule — sammas.
Säulenhalle — sammaskoda.
-heiliger — sambapühak.
Sazerdotaler — satserdotaal, hingehoiu-
käsiraamat.
Schädelfult — koljukultus.
-stätte — pealuu-ase.
Schamane — šamaan.
Schamanismus — šamanism.
Schamhaftigkeit — häbelikkus.
Schattenreich — varjuriik.
Schaubrote — ettepanemis-leivad.
Scheidebrief — lahutusekiri.
Schein — näivus.
-chrift — näivkristlane.
-frömmigkeit — näivvagadus.
-heiligkeit — näivpühadus.
-leben — näivelu.
-tod — varjusurm.
Scheitrede — sõimukõne.
Scheol — vt. Hades.
Schiff — lööv.
Schmerzemann — kannatav Kristus,
Kannataja.
Schmerzemmutter — kannataja Ema.
Schöpfer — Looja, looja.
-gott — Jumal-Looja, jumal-looja.
Schöpfung — loomine.
Schöpfungsbericht — loomislugu.
-mythen — loomismüüdid.
-theorie — loomisteooria.
-werk — looming.

Schöpfungswoche — loomisnädal.
 Scholastik — sholastika.
 Schosfjinde — põuepatt.
 Schottische Kirche — šoti kirik.
 Schrit, Heilige — Pühakiri.
 -auslegung — kirjaseletus.
 -gelehrter — kirjatundja.
 -religion — kirjareligioon.
 -selle — kirjakoht.
 -zeichen — kirjamärk.
 Schulandacht — koolipalvus.
 -bibel — koolipiibel.
 Schuld — süü.
 -bewußtsein — süüteadvus.
 -gefühl — süütunne.
 -opfer — süüohver.
 Schutzengel — kaitseingel.
 -geist — kaitsevaim.
 -heiliger — kaitsepühak.
 Schwabacher Artifel — Schwabachi artikkel.
 Schwanenorden — luigeordu.
 Schwärmerei — unistus, ülvaimustus, määratsus.
 Schwarzkunst — mustkunst.
 Schweiger — vt. *silentarius*.
 Schweißtuch — higirätik.
 Schwertbrüder — mõõgavennad.
 Schwur — vanne.
 -formel — vandevormel.
 -götter — vandejumalad.
 -ritus — vandetavand, vanderiitus.
 -stein — vandekivi.
 -zeuge — vandetunnistaja..
 Sechstageswerk (ἐξήμερον) — kuuepäeva-looming.
 Seelbuch — hingeraamat.
 Seele — hing.
 Seelenaustreibung — hinge väljaajamine.
 -bewirtung — hingekostitus.
 -blindheit — hingesõgedus.
 -glaube — hingeusk.
 -gott — hingejumal.
 -grund — hingepõhi.
 -heil — hingelunastus, -õndsus, -pääs.
 -kult — hingekultus.
 -leben — hingeelu.
 -messe — hingemissa, -mess.
 -ruhe — hingerahu.
 -schlaf — hingeuni, -uinak.
 -verkauf — hingedemüük.
 -wanderung — hingederänne.
 -zentrum — hingekeskus, -tsentrum.
 Seelsorge — hingehoid.
 Seemannsmiffion — merimisjon.
 Segen — õnnistus.
 Segenszeit — õnnistuse-aeg.
 segnen — õnnistama.
 Segnung — õnnistamine, õnnistus.
 Seher — nägija.
 Sein, das — olemine, olu.

Seinsbewußtsein — olemisteadvus.
 -erlebnis — olemiselamus.
 -gehalt — olemissisu.
 -grund — olemispõhi.
 -urteil — olemisotsus.
 -wert — olemisväärtus.
 Seitenfeiler — kõrvalpiit.
 -schiff — külglööv.
 Sette — sekt, usulahk.
 Sektierer — sektlane, lahkusuline.
 Selbdrithbilder — kolmipildid.
 Selbst, das — iselus.
 -achtung — eneseligupidamine.
 -befriedigung — eneserahuldus, eneserahuldamine.
 -bherrschung — enesevalitsus.
 -befinnung — enesetaibe, -taipamine.
 -bewußtsein — eneseteadvus, iseteadvus.
 -entäußerung — vt. *Kenosis*.
 -entscheidung — omaotsustus, -otsustamine.
 -erkenntnis — enesetunnetus.
 -erlösung — eneselunastus, -lunastamine.
 -gefühl — enesetunne.
 -gerechtigkeit — eneseõiglus.
 -gewißheit — enesekindlus.
 -heiligung — enesepühitsemine, -pühitus.
 selbstlich — iseline.
 Selbstkommunion — enesekommunioon.
 -liebe — enesearmastus.
 -mord — enesetape.
 -mörder — enesetapja.
 -peinigung — enesepiinamine.
 -prüfung — enesekatsumine.
 selbstsüchtig — iselane, isekas.
 Selbstergottung — enesejumalastamine, -jumaldus.
 -verleugnung — enesesalgamine.
 -vernichtung — enesehävi, -hävitus, -hävitamine.
 -versenkung — endassevajumus.
 -verstümmelung — enesevigastus, -vigastamine.
 -vertiefung — enesesüvendamine, -süvendus.
 -zucht — enesekari [-kari].
 selig — õnnis.
 Seligkeit — õndsus.
 Seligpreisung — õndsakskiitmine.
 -sprechung — õndsakskuulutamine.
 Semiarianer — semariaanid, pool-ariius-lased.
 Seminar, theologisches — usuteaduslik seminar.
 Semipelagianer — semipelagiaanid.
 Sendgericht — sünodaalkohus.
 Sendung (*missio*) — läkitus, misjon.
 Sensualismus — sensualism.
 Separation — lahutus, separatsioon.

Separatismus — laklus, separatism.
 Separatist — lahklane, separaatlane, separatist.
 Septuagesima — septuagesima.
 Sequenz — sekvents.
 Seraph — seerav.
 Seraphitenorden — seeravi-ordu.
 Servien — serviidid.
 Servitinnen — naisserviidid.
 servus Dei — Jumala sulane.
 servus servorum Dei — Jumala sulaste sulane.
 Sethianer, Sethiten — setiidid.
 Severianer — severiaanid.
 Sexualethik — seksuaaleetika.
 Sexualität — seksuaalsus.
 sexuell — seksuaal-, seksuaalne, sugu-
 схема — suurmunkus.
 схимник — suurmunk.
 Shintoismus — vt. Sintoismus.
 Sibyllinen — sibüllinid.
 Sibyllinische Briefe, Bücher, Sprüche —
 Sibylla kirjad, raamatud, salmid.
 siebenarmiger Leuchter — seitsmeharuline
 lühter.
 Siebenschläfer — seitse magajat.
 -schlafertag — seitsmemagaja-päev.
 -zahl — seitsmik.
 signum — tunnusmärk.
 silenarius (Schweiger, молчальник) —
 vaikur.
 Silvesterabend — vana-aasta õhtu.
 Silvestertriner — silvestriinid, silvesterlased.
 Simonie — simoonia.
 Simonismus — simonism.
 Simultaneum — uskude rööbikõigustus.
 Simultanschul' — simultaankool.
 Sinn — meel; mõte.
 Sinnbild — mõistukuju, sümbol.
 Sinnlichkeit — meelelikkus.
 Sintflut — veeuputus.
 Sintoismus — sintoism.
 Sitte — komme.
 Sittenbild — kombepilt.
 -gefeß — kõlblusseadus.
 -lehre — kõlblusõpetus.
 Sittlichkeit — kõlblus.
 Sittlichkeitsbestrebung — kõlbluspüüe.
 Skapulier (scapulare) — aburiü, skapulaar.
 Skapulierbruderschaft — skapulaarvennas-
 kond.
 Skeptizismus — skeptitsism.
 скевоφύλαξ — skeuofüülaks, pühade
 astjate vardja e. hoidja.
 скит — skeet [skeedi].
 скитник — skeetlane.
 Sklavenmoral — orjamoraal.
 скопцы — skopetsid (skopets).
 Skopzenthum — skopetslus.
 Skotisten — skotistid.

скуфья (Käppchen, Kalotte) — skufja.
 societas Jesu (S. J., Jesuiten) — Jeesuse
 selts, jesuiidid.
 Sockel — sokkel.
 Sohn Gottes — Jumala Poeg.
 Sohnesbewußtsein — pojateadvus.
 Sohnschaft — poegus.
 sola fide — üksnes usust.
 -gratia — üksnes armust.
 Solium — soolium.
 Soma — soma.
 σῶμα — ihu.
 Sonbergötter — erijumalad.
 Sonnenandacht — päikesepalvus.
 -fest — päikesepüha, -pidu.
 -gott — päikejumal; päikesejumal.
 -finder — päikeselapsed.
 -kult — päikesekultus.
 -scheibe — päikeseketas.
 Sonntag — pühapäev.
 Sonntagarbeit — pühapäevatöö.
 -blatt — pühapäevaleht.
 -gottesdienst — pühapäevane jumalatee-
 nistus.
 -ruhe — pühapäevarahu.
 -schule — pühapäevakool.
 σοφία — tarkus.
 Sophistik — sofistika.
 σοφροσύνη — mõistlikkus, parajus.
 σωτήρ — Päästja.
 Soteriologie — soterioloogia, päästmis-
 õpetus.
 Sozialethik — sotsiaaleetika.
 Sozialismus — sotsialism.
 Sozialtheologie — sotsiaalteoloogia.
 Sozinianer — sotsiniaanid, sotsinuslased.
 Spätrenaissance — hilisrenessanss.
 σπηλαιώται (пещерники) — kooplased.
 Speisegerbote — söömakäsusd.
 -gefeße — söömaseadused.
 -opfer — söök-ohver.
 Spiel, heiliges — püha mäng.
 Spiele, geistliche — vaimulikud mängud.
 Spiritismus — spiritism.
 Spiritual — spirituaal, vaimulik nõuandja.
 Spiritualien — spirituaalid, usuasjad.
 Spiritualismus — spiritualism.
 Spiritus Sanctus — Püha Vaim.
 Spitalorden — hospitaliordu.
 Spitzbogen — teravkaar.
 Sprüche Salomonis — Salomoni tarkuse-
 raamat.
 Stabverehrung — saua-austus.
 Stadtgottheit — linnajumalus.
 -mission — linnamisjon.
 Staffelgebet — astmepalve.
 Stammbaum — suguvõsa-puu, päritolu-
 puu.
 Stand Christi — Kristuse seis.
 crapeu — staarets, püha vanake.

starovercy — vanausulised, staroveeret-
sid.
старчество — staaretslus.
Stationsfasten — järgupääst.
=kruusit — järgukruusifiks.
status naturae — loomuseisund.
Stauropediaalrecht — stauropediaalõigus.
σταυροπέγιον — stauropieegion.
Steinigung — kividega surmamine.
Steinverehrung — kivi-austus.
Stellvertretung — asendamine, asendus.
Stellbeablaß — surmaeelne patukustutus.
=bett — surmavoodi.
=gebet — surmapalve.
=glocke — surmakell.
=kerze — surmaküüal.
=kreuz — surmarist.
=läuten — hingekella helistamine, h. he-
listus.
=lied — surmalaul.
=sakrament — surmasakrament.
Sterblichkeit — surelikkus, suremus.
Sterblichkeitshäufigkeit — suremussagedus.
Sterndienst — tähtteenistus.
=gewölbe — tähtvõlv.
Stierdienst — härjateenistus.
Stift — asutis, instituut; tütarlasteinstituut;
naiste-vaestemaja; klooster; testvara.
Stiftsdamen — kanonissid.
Stiftsherren — kanoonikud.
Stiftshütte — seadusetelk.
Stiftung — asutis; asutus.
Stigmatisation — stigmatisatsioon.
стихарь (στοιχάριον) — stihhaar.
стихер — stihheer, riimsaaga.
Stille Woche — Vaikne nädal.
столпник — sambnik, sambapühak.
столпничество — sambnikkus.
Strafe Gottes — Jumala karistus, J. nuht-
lus.
Strafgewalt — karistamisvõim.
странник — rändleja.
странничество — rändlus.
странствовать — rändlema.
Strebebogen — tugikaar.
=pfeiler — tugipiit.
Streiflicht — riiv-valgus.
Stud. ntennachtmisßion — üliõpilaste-öö-
misjon.
Stufenfolge d. Religionen — vt. Rang-
ordnung d. Religionen.

Stufengebet — astmepalve.
Stundengebet — tunnipalve.
Stundisten — štundistid.
Stylit — stüliit, sambnik, sambapühak.
Sublimierung — sublimeerimine.
successio apostolica — apostlik järgus.
Sufismus — sufism.
Sühne — lepitus.
Sühnopfer — lepitusohver.
Sulpizianer — sulpitsiaanid.
summum bonum — ülim hüve.
summum esse — ülim olemine.
Sündbekenntnis — patutunnistamine.
Sünde — patt.
— gegen den heiligen Geist — patt Püha
Vaimu vastu.
Sündenbock — patuoinas.
=fall — patulangemine.
=vergebung — pattude andeksandmine,
p. andustus.
Sündflut — vt. Sintflut.
Sündlosigkeit — patutus.
Sunniten — sunniidid.
Superintendent — superintendent.
Supralapsarismus — supralapsarism.
supranatural — supranaturaalne.
Supranaturalismus — supranaturalism.
Suspension — suspensioon.
Sylvestriner — vt. Silvestriner.
Symbol — sümbol; sümbol.
Symbolik — sümbolika.
symbolische Bücher — sümboliteeraamatud.
Symbolismus — sümbolism.
Synagoge — sünagoga.
συναξαριον — sünaksaar(ion).
σύνδικος — sündik.
Synedrium — sünedrium.
Synergismus — sünergism.
σύνκελος — süngel.
Synkretismus — sünkretism.
Synodalrichter — sünodaalkohtunik.
=verfassung — sünodaalkorraldus.
Synoden — sünodid.
Synopsis — sünopsis.
Synoptiker — sünoptik.
σύνταγμα — süntagma.
Synthese — süntees.
Systematiker — süstemaatik.
systematische Theologie — süstemaatiline
teoloogia.

T.

Tabernakel — tabernaakel.
Taboriten — taboriidid, taaborlased.
Tabu — tabuu.
Tag Jahves — Jahvee päev.
Talar — talaar, kirikukuub.
Tänze, kultische — kultustantsud.

Taoismus — taoism.
Taskodrugiten — taskodrugiidid.
Tatsünde — tegupatt.
Täube — tuvike (Püha Vaimu sümbol).
Taufbecken — ristimisastja, -vaagen.
=bekenntnis — ristimis-usutunnistus.

Laufe — ristimine; ristsed, varrud.
 Laufformel — ristimisvormul.
 -gelübde — ristimistõdotus.
 -firche — ristimiskirik.
 -liturgie — ristimisliturgia.
 -mutter — ristiema.
 -ordnung — ristimiskord.
 -paten — ristivanemad, vaderid.
 -recht — ristimisõigus.
 -rede — ristsekõne.
 -registier — ristimisregister, -nimistu.
 -schein — ristimistunnistus.
 -sitten — ristsekombed.
 -stein — ristimiskivi.
 -streit — ristimistüli.
 -symbol — ristimissümbol.
 -water — ristiisa.
 -zwang — ristimissund.
 tausendjähriges Reich — tuhandeaastane riik.
ταξιάρχης — taksiarh.
 Teleologie — teleoloogia.
 teleoloogilcher Gottesbeweis — teleoloogiline jumalatõestus.
 Telepathie — telepaatia.
τελώτης (мытарь) — tõlner; vaevaja.
τελωνία (мытарство) — teloonia, vaevla.
 Tempel — tempel, pühakoda, jumalakoda.
 -orden — templiordu.
 -schlaf — vt. Infubation.
 -weihe — templipühitsus.
 terministischer Streit — terministlik tüli.
 Tertiarier — tertsaarid.
τessαρακαίδεκαίται — tessarakaidekatiid, neliteistlased.
 Testament, Altes u. Neues — Vana ja Uus Testament.
 Tetragramm — tetragramm.
 Tetratismus — tetratism, neliainsus.
 Teufel — kurat, saadan.
 Teufelsaustreibung — kuradi väljaajamine.
 -entfagung — kuradist lahtiütlemine.
 Textkritik — tekstikriitika.
 Theismus — teism.
 Themistianer — temistiaanid.
 Theodizee — teodiike.
 Theodosianer — teodosiaanid, teodoosiuslased.
 Theogonie — teogoonia.
 Theokratie — teokraatia.
 Theogenmangel — teoloogide puudus.
 Theologie — teoloogia.
 theologische Tugenden — teoloogilised voorused.
 Theomorphismus — teomorfism.
 Theonomie — teonoomia.
 Theopaschiten — teopashiidid.
 Theophanie — teofaania, jumala ilmumine.
 Theophilanthropen — teofilantrööbid.
 Theopneustie — teopneustia.

Theosebismus — teosebism.
 Theosophie — teosofia.
 theozentrisch — teotsentriiline.
 Therapeuten — terapeudid.
thesaurus ecclesiae — kiriku vara.
 Theffalonicherbriefe — kirjad tessalooniklastele.
 theiische Theologie — teetiline teoloogia.
 Theurgie — teurgia.
 Thomaschriften — toomakristlased.
 Thomasevangelium — Tooma evangeelium.
 Thomisten — tomistid.
 Thora — toora.
 Tieropfer — loomohver.
 Timotheusbriefe — kirjad Timoteusele.
 Tischgebet — söömapalve.
 Titusbrief — kiri Tiitusele.
 Tochterkirche — tütarikirik.
 Tod — surm.
 Todeserklärung — surnuks kuulutamine.
 Todfünde — surmapatt.
 Toleranz — tolerantsus, sallivus.
 -edikt — tolerantsuse-edikt.
 Tonfcherben — sauekillud.
 Totem — tootem.
 Totemismus — totemism.
 Totenaufersiehung — surnute ülestõusmine.
 -bahre — surnurahked, surnuraam.
 -beschwörung — surnute lausumine.
 -befattung — surnute matmine.
 -brett — surnulaudis [-dsi].
 -erweckung — surnute ülesäratamine.
 -gebet — surmapalve, hingepalve.
 -geläute — hingekell, surnukell.
 -gräber — surnute hauad.
 -feier — peied, matusepidu.
 -fest — surnutepüha.
 -kammer — surnukamber.
 -kapelle — surnukabel.
 -klage — surnuhalin, surnukaev.
 -mahl — peied.
 -messe — surnumissa, -mess.
 -opfer — surnuohver.
 -orakel — surnuennustus, -oraakel.
 -predigt — matusejutlus.
 -rede — matusekõne.
 -reich — surnuteriik, surmariik.
 -sonntag — surnutepüha.
 -tanz — surnutants, surmatants.
 -verehrung — surnuteaustus, -kultus.
 -wachen — surnuvalve.
 Totes Meer — Surnumeri.
 Tracht, geistliche — vaimulik rõivas, v. riie.
 Tradition — traditsioon, pärimus.
 Traditionalismus — traditsionalism.
 Traditoren — traaditorid.
 Traduzianismus — tradutsianism.
 Dragaltar — kandealtar.
 Drafortianismus — traktorianism.
 Drantopfer — kahi [kahja], jookohver.

Transfusioon — transfusioon.
 Translation — translatsioon.
 Transmutatsioon — transmutatsioon.
 Transsept — transept, ristlõõv, põiklõõv.
 Transsubjektiiv — transsubjektiivne.
 Transsubstantiation — transsubstantiaatsioon.
 transjendent — transtsendentne.
 transjendental — transtsendentaalne.
 Transjendentalism — transtsendentalism.
 Transjendenz — transtsendentsus.
 Trappistenorden — trapistideorden.
 Traualtar — laulusealtar.
 Trauer — lein.
 -jahr — leina-aasta.
 Traufornel — lauluseformul, -sõnad.
 -formular — lauluseformular.
 Traum — unenägu.
 -deutung — unenäo-seletus.
 Traurede — laulusekõne.
 -ring — laulatusõrnus.
 Trauung — laulatus.
 Trichotomie — trihhotoomia.
 Tridentinum — tridentiinum.

трикирий — trikeerium.
 Trinitarierorden — trinitaarlasteorden.
 Trinität — kolmainus, triniteet.
 Trinitatisfest — kolmainujumala-püha.
 Trinitätslehre — kolmainuseõpetus, triniteediõpetus.
 Trinkerfürjorge — jookikute hoolekanne.
 Triodienbuch — trioodiraamat.
 τριόδιον — triood(ion).
 Trishagion — trishagion, kolmkordpüha.
 Tritheismus — triteism, kolmjumalus.
 Triumphbogen — võidukaar, -värav, triumfikaar, -värav.
 -kreuz — võidurist, triumfirist.
 τροπαίον — tropaar(ion).
 Trübsinn — süngemeelsus.
 Trunkfucht — joomavoom [-vooma].
 Tugend — voorus.
 -mittel — voorusevahend.
 -rose — vooruseroos.
 Tutorismus — tutorism.
 τυζών — tüpikon.
 Typologie — tüpologia.
 Typus — tüüp.

U.

übel — paha, kuri.
 Übergangstheologie — üleminekuteoloogia, siirdeteoloogia.
 überirdisch — ülemaine.
 Überirdische, das — ülemaine.
 Überlegenheit — üleolek, üleolemine.
 Überlegtheit — läbikaalutus.
 Überlegung — kaalutus.
 Überlieferung, kirchliche — kiriklik pärimus.
 Übermensch — üliinimene.
 übermenschlich — üliinimlik.
 übernatürlich — üleloomulik.
 überpflichtig — ülekohuseline, ülekohustuslik.
 Überzeugung — tõlge.
 überjinnlich — ülemeeleline.
 Übertritt — siire [-rde], üleminek.
 überverdienstliche Werke — ületeenelised teod.
 übervernünftig — ülemõistuslik.
 Überwelt — ülemaailm, üleilm.
 überweltlich — ülemaailmne, üleilmne.
 überweltlichkeit — ülemaailmsus, üleilm-sus.
 Überwindung — ületamine, ületus.
 Überzeugung, religiöse — religioosne veendumus.
 Ubiquität — ubikviteet, kõikjalolemine.
 Ubiquitätslehre — ubikviteedi-, kõikjalolemis-õpetus.
 Übungen, fromme — vagad harjutused.
 Ultramontanismus — ultramontanism.

ultrareligiöse Werte — ultrareligioossed väärtused.
 Umdeutung — ümberseletus, teisitiseletus.
 Umgangform — käsitlusevorm, ümberkäämsvorm.
 Umwertung — ümberväärtustamine, väärtuste ümberhinne.
 Unabweislichkeit — tagasitõrjutamatus.
 Unauflöslichkeit — lahutamatus.
 unaussprechlich — väljendamatu.
 Unausprechliche, das — väljendamatus, väljenduvusetus.
 Unbedingtheit — tingimatus, tingenditus.
 unbefleckte Empfängnis — puhas, laitmatu ürjatus.
 Unbekannte, das — tundmatu.
 Unbeschränktheit — piiramatus, õnjeldamatus.
 Unbewußte, das — teadvusetu.
 Unbussfertigkeit — kahetsusetus, meelepärandlikkusetus.
 uneheliche Geburt — vallaline süünd.
 Unendlichkeit — lõpmatus, otsatus.
 Unfaßlichkeit — taibatamatus.
 Unfeßbarkeit — vääratamatus.
 Ungehorsam — sõnakuulmatus.
 ungeäuertes Brot — hapnematu leib.
 Unglaube — umbusk, mitteusk.
 Ungläubigkeit — uskmatus.
 Unglück — õnnetus.
 Unheil — hävi, õnnetus.
 Unheilsspropheten — häviprohvetid.

unierte Kirchen — liitkirikud.
unio hypostatica — hüpostaatiline ühendus.
 — *mystica* — müstiline ühendus.
 Unionsbestrebungen — ühinemispüüded.
 unirdisch — mittemaine.
 Unitarier — unitaarlased, ühendlased.
 Unitarismuus — unitarism.
 Universalepiskopat — üldepiskopaat.
 Universalienstreit — universaalietetüli, üldistetüli.
 Universalismuus — universalism.
 Universalist — universalist.
 Universalität — universaalsus.
 Universum — universum, maailmkond.
 Unkeusdheit — kasinusetus, mittekasinus.
 Unkirchlichkeit — mittekiriklikkus, kiriklikkusetus.
 Unlust — norg [noru].
 Unmittelbare, das — vahenditu.
 Unmündigkeit — alaeasus.
 Unräumlichkeit — ruumitus.

unrein — roojane, puhtusetu.
 Unreinheit — puhtusetus.
 Unschuld — süütus.
 Unschuldssprobe — süütuseproov.
 Unstlichkeit — kõlblusetus.
 Unsterblichkeit — surematus.
 Ursache — põhjus.
 Urstammbaum — ürgsuguvõsapuu.
 Urstand — ürgseisund, ürgseisukord.
 Ursulinerinnen — ursulalased.
 Urteil — otsus.
 Urteilsenthaltung — otsusekeeld.
 = nötigung — otsustamissund.
 = wahrheit — otsustõde.
 Uräter — esisad, ürgisad.
 Urwasser — ürgvesi.
 Urwille — ürgtahe.
 Urzeit — ürgaeg.
 Usurpation — usurpatsioon, anastus.
 Utilitarismuus — utilitarism, kasulikkuseõpetus.
 Utopisten — utopistid.
 Utraquisten — utrakvistid

V.

Valentinianer — valentiniaanid, valentiinlased.
 Vallombrosaner — vallombrooslased.
 Variabilität — muutlikkus, moonduvus, moondatavus.
 Väter, apostolische — apostlikud isad.
 Vater Unser — Meie isa, issameie.
vaticanium — vatikaanum.
 Veda — vt. Weda.
 Verabsolutierung — absoluutsustamine.
 Veränderlichkeit — vt. Variabilität.
 Verantwortlichkeit — vastutavus.
 Verbalinspiration — verbaalinspiratsioon.
 Verbannung — paostamine.
 Verbesserungsanstalten — parandusasutised.
 Verbrecher — kurjategija.
 Verbrennung der Toten — surnute põletamine.
 Verdammnis — hukkus, hukatus.
 Verdienst (*meritum*) — teene.
 Verdoppelung der Wahrheiten — tõdede kahendamine.
 Verdrängung — tõrje, tõrjumine.
 Verehrung — austus, austamine.
 Verein — ühing.
 Vereinigung — ühendus, ühendamine; ühing.
 Vererbung — pärilikkus.
 Verfassung — põhikorraldus.
 Verfolgung — tagakiusamine.
 Verfügung — käsustus, käsustamine.
 Verführung — võrgutus, võrgutamine.
 Vergänglichkeit — kaduvus.
 Vergebung — andeksandmine, andestus.

Bergeistigung — vaimsustamine, vaimsustamine.
 Bergeltung — tasumine.
 Bergötterung — jumaldamine, jumaldus.
 Vergottung — jumalustamine, jumalustamine.
 Berheißung — tõotus.
 Verherrlichung — ülistus, kõrgekskiitmine.
 Berjenfeitigung — sealpoolsustamine, sealpoolsustus.
 verklären — selgustama.
 Verklärung — selgustus, selgustamine.
 Verkörperung — kehastumine.
 Verkündigung — kuulutus, kuulutamine.
 Verleugnung — salgamine.
 Verleumdung — laimamine, laim.
 Verlobung — kihlus, kihlamine.
 vermessen — jultuma.
 Vermessenheit — jultumus.
 Vermittler — vahendaja, vahemees.
 Vermittlung — vahendus, vahendamine.
 Vermittlungstheologie — vahenduseteoloogia.
 Vermögen — võime; vara.
 Vernunft — mõistus.
 Vernunftreligion — mõistusereligion, -usund.
 Vernunftsnötwendigkeit — mõistuseainulikkus.
 Verordnung — korraldus.
 Verpflchtung — kohustus.
 Verfassung (des Abendmahls) — keeld, keelamine.
 Verschwendung — pillamine.

Verfertigung — vajumus.
 Verföhnlichkeit — leplikkus.
 Verföhnung — lepitus, lepitamine.
 Verföhnungstod — lepitussurm.
 Verfaatlichung — riigistamine.
 Verftand — aru, oid.
 verftoeden — paatuma, paaduma; paadu-
 tama.
 Verftoekung — paadumine, paadumus,
 tuimumine, tuimus; südamekangus.
 Verftoekungsgericht — paadumiskohus,
 paadutamiskohus.
 Verftuchung — kiusatus, kiusamine.
 Vertrauen — usaldus.
 Verwandlung — muutumine.
 Bewirklchung — tõelistus, tõelistamine.
 Verzüekung (Erftafe) — ekstaas.
 Vesper — vesper, õhtu-jumalateenistus.
 Vigilie — vigillia, õö-jumalateenistus.
 Vikar — vikaar.
 Vikariat — vikariaat.
 vikariieren — vikareerima, asendama.
 Viktoriner — viktoriinid.
 Virginität — virgiinsus, neitsus.
 Vision — visioon, nägemus.
 Visitation — visitatsioon.
 Visitationärtikel — visitatsioonitartiklid.
vita canonica — kanooniline elu.
 — *communis* — ühiselu.
 Vitalismus — vitalism.
vocatio — kutsumine.
 Vokalmusik — vokaalmuusika.
 Volk Gottes — Jumala rahvas.
 Völkerfriede — rahvastevõig.
 -recht — rahvasteõigus.
 -tafel — rahvaste päritolutabel, -nime-
 kiri.
 Volksaberglaube — rahva-ebausk.
 -frömmigkeit — rahvavagadus.
 -kirche — rahvakirik.
 -religion — rahvareligioon, -usund.

Vollbufe — täieline meeleparandus.
 -glaube — täisusk.
 vollenden, sich — päädima.
 Vollendung — päädimine, päädimine.
 vollkommen — täiuslik.
 Vollkommenheit — täiuslikkus.
 Voluntarismus — voluntarism.
voluntas — tahe.
 Vorabend — eelõhtu.
 Vorausfetzung — eeldus.
 Vorausfetzungslöufigkeit — eeldusetus.
 Vorbehalt — peetus.
 vorbehalten — peetama.
 Vorbereitung — ettevalmistus, ettevalmis-
 tamine.
 Vorbeter — eespaluja.
 Vorbild — eeskuju.
 Vorhalle — eeskoda.
 Vorherbestimmung — ettemääramine.
 Vorherwissen — etteadmine.
 Vorhölle — eelpõrgu, eespõrgu.
 Vorladung — kutsumine, kutsung.
 vorlaufende Gnade (*gratia praeueniens*) —
 ennetav arm.
 Vorläufer — eelkäija.
 Vorreformation — eelreformatsioon.
 Vorfaß — tahtekavatus.
 vorfehen — ette nägema, ette hooldama.
 Vorfeher — ettenägija, ettehooldaja.
 Vorfehung — ettehoole; saatus.
 Vorftellung — kujutus; kujutelm.
 Vorftellungswelt der Religion — religiooni
 kujutusilm.
 Vorurteil — eelarvamine, eelarvus.
 Vorurteilslöufigkeit — eelarvusetus.
 Vorzeichen — enne [ende].
 Votivaltar — votiiv-altar, juhualtar.
 -gabe — votiiv-and, juhuand.
 -meffe — votiivmissa, juhumissa.
votum — tõotus; soov.
 Vulgata — vulgaata.

W.

Wagnis — julgustükk.
 Wahl, kanonifche — kanooniline vali-
 mine.
 Wahlrecht, kirchliches — kirklik valimisõi-
 gus.
 Wahnfinn, religiöfer — religioosne hullu-
 meelsus, r. pöörasus.
 Wahrhaftigkeit — tõelikkus.
 Wahrheit — tõde.
 —, doppelte — kahesugune tõde.
 Wahrheitsgewißheit — tõekindlus.
 Wahrnehmung — tajumine, tajumus.
 Wahrfager — ennustaja.
 Wahrfagerei — ennustus, ennustuskunst.
 Wahrfcheinlichkeit — tõenäosus.
 Waife — vaeslaps, orb [orvu].

Waifenfürforge — vaeslaste-, orvu hoole-
 kanne.
 Waldenfer — valdeslased.
 wallfahren — palvele rändama.
 Wallfahrer — palverändaja.
 Wallfahrt — palverännak.
 Wandelaltar — pöördtiibaltar.
 Wanderafche — rändlusaskees.
 Wandlungslehre — muutumisõpetus.
 Wandverkleidung — seinakatetestus.
 Waschungen — pesemised.
 Waflerbehälter — veeastja, veenõu.
 -orafel — vesiennustus.
 -probe — veeproov.
 -weihe — veepühitsus.
 Weda — veda.

wedische Religion — veda religioon.
 Weihbischof — asepiiskopp.
 Weihe — pühitus.
 =geschenk — pühendkink.
 Weihnachten — jõulud.
 Weihnachtsbaum — jõulupuud.
 =tribe — jõulusõim.
 =mann — jõuluvana, jõlumees.
 =sitte — jõulukombed.
 =spiele — jõulumängud.
 Weibrauch — viirik.
 =wasser — pühitsetud vesi.
 =wasserbeden — pühitsetud vee astja.
 Weisheit — tarkus.
 Weisfagung — ennustus.
 Weisfagungsbeweis — ennustustõestus.
 weiße Frauen — valged naised.
 Weißer Sonntag — vt. *Dominica in albis*.
 Weißes Kreuz — Valge Rist.
 Weiterentwicklung der christlichen Religion —
 kristliku religiooni edasiarenemine,
 =arendus, =areng.
 Welt — maailm.
 =anschauung — (maa)ilmavaade.
 =beherrschung — maailmavalitsus.
 =bejahung — maailmajaatamine.
 =bewußtsein — maailmateadvus.
 =ende — maailmalõpp.
 =entstehung — maailmateke, -tekkimine.
 =entwicklung — maailma-arenemine.
 =erkenntnis — maailmatunnetus.
 =flucht — maailmapagu, maailmast
 põgenemine.
 =freiheit — maailmast vaba olek.
 =friede — maailmarahu.
 =ganze — kogumaailm.
 =geist — maailmavaim.
 =geistlichkeit — ilmikvaimulikud.
 =gericht — maailmakohus.
 =heiland — maailma Önnistegija.
 =jahr — maailma-aasta.
 =leid — maailmamure.
 =liebe — maailma-armastus.
 =ordnung — maailmakord.
 =periode — maailmaperiood.
 =priester — ilmikpreester.
 =rätfel — maailma-mõistatus.
 =regierung — maailmavalitsus, maailma-
 =reich — maailmariik. [riige.
 =schmerz — maailmavalu.
 =schöpfung — maailma loomine.
 =seele — maailmahing.
 =überwindung — maailma-ületus, -üle-
 =tamine.
 =untergang — maailma hukkumine.
 =ursache — maailma-põhjus.
 =verneinung — maailma-eitamine, -eitus.
 =zeit — maailma-aeg.
 =zweck — maailma-otstarve, -eesmärk.
 Wendeltreppe — keerdtrepp.

Werden, daß — saamine.
 Werke, gute u. böse — head ja kurjad teod
 Werkgerechtigkeit — teo-õiglus.
 Wert — väärtus.
 =begriff — väärtusemõiste.
 merten — hindama, väärtustama.
 Werterlebnis — väärtuselamus.
 =entscheidung — väärtuseotsustus.
 =ethik — väärtuse-eetika.
 =gefühl — väärtusetunne.
 wertlos — väärtusetu. [tustus.
 Wertung — hindamine, hinnang, vää-
 Wertunjserheit — väärtusekindlusetus.
 =urteil — väärtusotsus.
 Wervolf — libahunt.
 Wesen — olemus, olu; olevus.
 =der Religion — religiooni olemus.
 Wesensbestand — olemusekoostis, olemus-
 =kond.
 =einheit — olemuseühitus.
 =gemeinschaft — olemuseosadus.
 =gleichheit — olemusesarnasus.
 =urteil — olemuseotsus.
 Widerchrist — vt. Antichrist.
 Widersprüche — vastuolud.
 Wiedergeburt — taasünd.
 =kunst — taastulek.
 =taufe — taasristimine.
 =taucher — taasristijad.
 =verföperung — taaskehastumine.
 Wille — tahe.
 Willensfreiheit — tahtevabadus.
 Wirkliche, daß — tõene.
 Wirklichkeit — tõesus.
 Wirklichkeitsbewußtsein — tõesuseteadvus.
 =wert — tõesuseväärtus.
 Wissen — teadmine.
 Wissenschaft — teadus. [nistus.
 Wochengottesdienst — nädala-jumalatee-
 Wohlfahrtspflege — hüveolu-hoolekanne.
 Wohltätigkeit — heategevus.
 Wohlthun — heategemine.
 Wohlwollen — heatahtlikkus.
 Wölbung — võlving, võlvumus.
 Wollen — tahtmine.
 Wollust — iharus.
 Wort — sõna.
 = Gottes — Jumala sõna.
 =inspiration — sõnainspiratsioon.
 =sünde — sõnapatt.
 Wucherer — liigkasuvõtja.
 Wunder — ime, imetegu.
 Wunderbare, daß — imetaoline.
 Wunderbeweis — imetõestus.
 Würde — kasa.
 würdig — kasav.
 Würdigfeit — kasavus.
 Würdigkeitsverdienst (*meritum de con-
 digno*) — kasavuseteene.
 Wüste — kõrb [kõrve].

X.

Xaverianerbrüder — ksaveeriuslased, ksaveriaanid.

Xerophagien — kserofaagiad, valjud paastupäevad.

Y.

Yoga — joga.

Yfop — ütšop.

Z.

Zahlen, heilige — pühad arvud.
Zahlenymbolik — arvusümbolika.
царские врата — kuninglikud väravad, k, ukсед.

Zauber — nõidus, võlu.
=kraft — nõidusjõud, nõiajõud.
=kunst — nõiakunst.
=mantel — nõiamantel.
=spruch — nõiduslause.
=stab — nõiakepp.

Zebaoth — Seebaot, väehulgad.

zehn Gebote — kümme käsku.

Zehnte — kümnis.

Zeichen — märk, täht.

Zeit — aeg.

=anschauung — ajakaemus.

=rechnung — ajaarvamine.

zeitgeschichtliche Methode — ajalooline meetod.

Zelle — erala.

Zeloten — seloodid, indlejad.

Zelotismus — selotism.

Zelt, heiliges — püha telk.

Zendavesta — sendavesta.

Zensur — tsensuur.

Zentralbauten — kesk-, tsentraalehitised.

=feuer — kesk-, tsentraaltuli.

Zentralisation — keskendus, tsentralisatsioon.

Zephanjabuch — Sevanja raamat.

Zeremoniale — tseremoniaal, tavandik.

Zeremonialgefäß — tseremoniaalseadus.

Zeremonie — tseremonia, tavand.

zeugen — tunnistama; sünnitama.

Zeugnis — tunnistus.

— des Heiligen Geistes (*testimonium Spiritus Sancti*) — Püha Vaimu tunnistus.

Ziel — siht, eesmärk.

=strebigkeit — sihi-, eesmärgitaotlikkus.

Zins — protsent; hinnus [-e], tsinss.

=verbot — protsendivõtte-keeld.

Zion — Siion.

Zionismus — sionism.

Zionisten — sionistid.

Zirkelschluß (*circulus vitiosus*) — ringjärelus.

Zirkular — ringkiri, tsirkulaar.

Zirkumscriptionsbullen — tsirkumskriptsioonibullad.

Zisterzienser — tsistertsilased.

Zitterer — vt. Quäfer.

Zivilehe — kodanline abielu, tsiviil-abielu.

=trauung — kodanline abielu-sõlmimine.

Zivilisation — tsivilisatsioon.

zwei — elu.

Zölibat — tsölibaat, vaimulikkude vallaspõli.

Zöllner — tõlner, tolliametnik.

Zorn Gottes — Jumala viha.

Zuhörstücke, kirchliche — kiriku päraldised, k. manused.

Zucht — kari [kari].

Züchtigung — karistus.

Zufall — sattumus.

zufällig — sattumisi.

Zuflucht — peljupaik.

Zugang — ligipääs.

Zukunftshoffnung — tulevikulootus.

=leben — tulevikuelu.

Zulassung, göttliche — jumalik lubamine, j. lubadus.

Zungenreden — keeltega rääkimine.

Zurechtweisung — noomimine, korralduskutsumine.

Zurückgezogenheit — taandumus.

=haltung — eemalehoidumine, keeldumine.

=weisung — eemaldamine.

Zuverlässigkeit — usaldatavus.

Zwang — sund.

Zwangsvorstellung — sundkujutelm.

Zweck — eesmärk, otstarve.

=gedanke — otstarbemõte.

=mäßigkeit — otstarbekohasus.

Zweideutigkeit — kahemõttelisus.

Zweifel — kahtlus, kaksipidi-mõtlemine

Zweikampf — kahevõitlus.

Zweinaturenlehre — kaheloomu-õpetus.

Zwiespalt — lahkhele, lõhe.

Zwinglianer — zwinglilased.

Zwischenleib — vaheihu.

=reich — vaheriik.

=zustand — vaheseisund.

Zwölftapostellehre — Kaheteistkümne apostli õpetus.

=nächtezeit — kaheteistkümneöö-aeg.